

Antakya Ve İskenderun Muhtariyeti

MESELE MİLLETLER CEMİYETİNDE GÖRÜŞÜLDÜ

Hariciye Vekilimiz Konseyde hakkımızı müdafaa etti

Fransız murahhası cevap verdi:

Suriye, Antakya ve İskenderun muhtariyetini tanıyacak...

Cenevre, 28 — (Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor) — Milletler Cemiyeti konseyinde mandalar meselesi müzakere edilirken Fransız murahhası Vienot ile Türkiye murahhas heyeti reisi Tevfik Rüştü Aras aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

Vienot (Fransız) — Mandalar komisyonunun raporuna hiç bir diyecek yok. Fransız hükümeti raporun fevkalâde memnuniyetle iştirak eder. Ancak Fransız hükümeti, bundan istifade ederek mümessilinin haziranda mandalar komisyonuna verdiği bazı malûmatı tetkik etmek ister.

Fransa - Suriye

Bu malûmat, Fransız Hariciye Bakanlığı ile Suriyenin muhtelif partilerine ve bilhassa Sosyalist blokuna mensup azadan mürekkep bir heyeti murahhas arasında Pariste Nisan bidayetinden beri yapılmakta olan müzakere lere aittir. 9 Eylülde imzalanan nihai (Devamı 8 inci sayfada)

Konseyde mühim beyanatta bulunan Tevfik Rüştü Aras

Atatürkün Teşekkürleri

İstanbul, 28 (A.A.) — Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliğinden:

Dil bayramı münasebetile memleketin her tarafından gelen ve vatandaşların sevinç ve yüksek duygularına tercüman olan yazılardan Atatürk müteahhas olmuşlar ve teşekkürlerinin bildirilmesine Anadolu Ajansını memur etmişlerdir.

Beynelmilel bir sulh konferansı mı

M. Litvinof yeni bir teklifte bulunacakmış

M. Litvinof (Yazısı 8 inci sayfada)

Talebeye zehir satan bir adam yakalandı

Talebenin ayaklarına kadar giderek esrar ve eroin satan kaçakçı evinde yakalanmıştır

Kadıköyünde Paris sokağında oturan ve esrar, eroin, kokain kaçakçılığı yaptığı ve bunları mektep talebelerine de sattığı anlaşılan Süleyman isminde bir adam yakalanmıştır.

Süleyman polislerin aylardanberi izini takip ettiği bir kaçakçıdır. (Devamı 8 inci sayfada)

“Beynelmilel para muharebesi,” Sterlin blokuna iltihak eden devletler gün geçtikçe çoğalıyor

Yalnız Almanya, İtalya ve Rusya şimdilik bu bloktan hariç kalyorlar. Fransız parlamentosu kat'i kararını ancak iki güne kadar verebilecek

Paris, 28 (Hususî) — Fransız Mebusan Meclisi, bu sabah saat 9 da, Heriyonun riyaseti altında fevkalâde toplantısını yaptı.

Bütün mebusların ve binlerce dinleyicinin hazır bulunduğu bu tarihi toplantıyı açan Heriyon, frangın kıymetten düşürülmesi hususundaki hükümetin teklifini okumuş ve bunu müteakip maliye nazırı Venson Oryol kürsüye çıkarak hükümet projesinin derhal müzakere edilip reyeye konmasını istemiştir. Bunun üzerine usulen celse tatil edilmiş ve müzakerelere saat 11,20 de başlanmıştır.

Lâyihamın esasları

Hükümetin teklif ettiği lâyihamın başlıca noktaları şunlardır:

- 1 — 25 Haziran 1928 tarihli para kanunlarının başlıca ahkâmının ilgası.
- 2 — Frangın ne mikdar altına mu-

(Devamı 8 inci sayfada)

Fransız Maliye Nazırı M. Oryol

Sterlin esasını kabul ettik

Hükümetimizin tedbirleri piyasada emniyet yarattı

Dün borsada İngiliz esası üzerine muamele görülmüştür. Türk tahvilleri sağlamlığını muhafaza etmektedir

Fransız hükümetinin frangın düşürülmesi hakkındaki kararı karşısında piyasamızın zararlardan korunması için icap eden tedbirler alınmıştır. Şimdiye kadar bütün ticarî muamelelerde esas tutulan Fransız frangi yerine Cumhuriyet Merkez Bankasının verdiği karar üzerine muvakkaten sterlin esası kabul edilmiştir. Bu karar neticesi olarak sterline 638 kuruş fiyat tesbit edilmiştir. (Devamı 8 inci sayfada)

YEDİNCİ BALKAN OYUNLARI

Atınada dördüncü değil üçüncü geldik!

Pazar günü yapılamayan 4X400 bayrak yarışı dün yapıldı. Takımımız 4 üncü geldi.

Geçen olimpiyatlarda Atınada yapılan merasime ait bir intuba Atına, 28 (Hususî muhabirimiz tribünleri tamamlanmıştı. Seyircilerin miktarı seksen bin kadar tabiri bir şekilde açıldı. Stadyomun mermer (Devamı 8 inci sayfada)

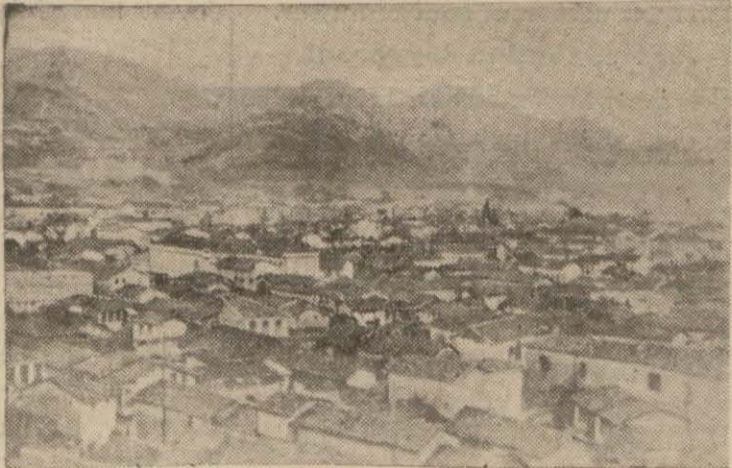
Tahrikâtçılar başlarını kaldırdılar

İskenderun ve Antakya TÜRKLERİ taarruza uğradılar

Sancakta bir takım Fellâh, Ermeni ve Rumlar Türklerin evlerine taarruz ettiler, camları kırdılar

Payas 28 (Sureti hususiyede gönderdiğimiz muhabirimizden) — Suriye heyetinin Pariste imzaladığı muahede üzerine, Antakya ve İskenderunda, sonradan yerleştirilmiş olan bazı unsurlar, taşkınlık çıkarmak teşebbüsünde bulunuyorlar.

Haklarından emin olarak sükûnet içinde Türkiye cumhuriyetinin alacağı mukarreratı büyük bir itimat ile bekleyen Antakya ve İskenderun halkı, bugün bazı kendini bilmezlerin tecavüzüne uğramıştır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Güzel Antakyadan bir görüntü

Güzel Antakyadan bir görüntü derun halkı, bugün bazı kendini bilmezlerin tecavüzüne uğramıştır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Fakir hastaları tedavi için

Kasımpaşada deniz hastanesinde bir poliklinik yapılmasına karar verildi

Fukara halka yardım maksadile Kasımpaşadaki deniz hastanesinde poliklinik yapılmaya başlanmıştır. Fakir hastaların aşağıdaki yazılı gün ve saatlerinde Deniz hastanesine müracaat etmeleri lâzımdır: Pazartesi günü saat 11 den 13 e kadar (Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Frank bir taraftan
Fransa ve bir taraftan
Dünya meselesidir

Yazan: Muhittin Birgen

Frangın yüzde yirmi beşle otuz arasında düşürülmesi meselesi artık bir emri vakidir. Mesele, evvelki gün ekser gazetelerimizin dedikleri gibi, frangın altın esasından ayrılması değil, franga esas olan altın nisbetinin değiştirilmesinden ibarettir. Son Postanın evvelki gün izah etmiş olduğu gibi frank, 65,5 miligram altına tekabül eden kıymetini kaybediyor ve başka bir altın esasında yeni bir kıymet alıyor. Yeni esas, şimdilik 43 ve 49 miligram arasında tahavvül edecektir; hükümet, sırf bir takım spekülasyon ihtimallerine karşı, frangi icabında 43 miligram kadar düşürmek ve 49 miligram kadar çıkarmak için meclis-ten kendisine bir hak almıştır. Bir müddet bu iki hâd arasında oynayacak, sonra kendisine matlûp olan bir hadde frangi kat'î olarak tesbit edecektir. Şu halde, frangın düşürme siyaseti İngiliz ve Amerikan usulüne Çekoslovakya, Belçika ve İsveç tarafından tatbik edilen usuller arasında muhtelit bir usulden geliyor, demektir.

Frangın düşürülmesi Fransa için büyük bir meseledir; bilhassa bu düşürmenin şekli ve şartları ve bunun tatbikinin temin için hükümetçe itihaz edilen diğer tedbirler, Fransada sağ cenhla sol arasındaki mücadeleyi daha keskin ve daha hâd bir şekle sokacaktır. Her Fransızın elindeki elli gramdan fazla altın hükümete ihbara mecbur olması, 20 - 26 Eylül arasında bordada frank üzerine yapılmış olan vadedi, ve vadesiz muameleleri hükümete ihbar ile mükellef tutulması ve bunlara muhalif hareketlerin ağır cezalara tâbi tutulması gibi ahkâm, elindeki parasını sınıksız tutmasını çok seven ve bir santim üzerindeki hudutsuz mülkiyet hakkına en küçük bir taarruzun vukuuna tahammül edemiyen bir kısım Fransız sınıfının hiddetini son hadde kadar çıkaracaktır. Ve aynı zamanda, frank, kıymetinin düşmesi ile hayatın yeniden pahalanması ihtimaline karşı amele, memur ve sair küçük mukannen gelirli insanlara yeniden zamlar yapılması hususunda hükümete kanunen yeniden salâhiyetler verilmesi, Fransada dahili mücadeleyi büsbütün keskin bir safhaya sokacaktır. Fransada yeni bir kaynama hareketi başlayacağından zerre kadar şüpheye mahal yoktur. Bundan Avrupa için tehlikeden başka bir şey doğamaz.

Frangın düşmesi aynı zamanda büyük bir dünya meselesidir. Bu kararı vermek için Fransız hükümetinin evvelâ İngiltere ve Amerika ile anlaşmış bulunmasının mânâsı şu olmalıdır: Bu iki memleket, sırf bir aralık büsbütün donup kalmış olan hariç ticaretlerini canlandırmak maksadıyla vaktile paralarını düşürmüşlerdir. Şimdi Fransızlar da paralarını düşürmeğe başlayınca bu üç memleket arasında bir düşürme yarışması çıkabilir ve o zaman için neye varacağı belli olmaz. Fransa buna mâni olmak üzere Amerika ve İngiltere ile bir anlaşma yapmayı ve harbe girişimsiz bir sulh akdini tercih etmiş, da ha doğrusu bunu kıymeti düşürmenin ilk şartı saymıştır. Sulhün esası, İngiltere ile Amerikaya % 10-15 derecesinde bir faikiyet vermektir ibarettir. İngiliz lirası ile dolar yüzde kırk kadar düşürülmüş olduğuna ve Fransız frangi da yüzde otuzdan fazla düşürüleceğine göre bu itilaf mânâsı değildir. Bu bakımdan Fransaya karşı İngiltere ile Amerikanın verecekleri birşey olmadığı gibi, belki hükümetin güç dakikalarında ona yardım etmeleri bile nümükündür.

Diğer memleketlerin bu tedbir karşısında aldıkları ve alacakları vaziyete gelince, bu hususta şimdilik göze çarpan şunlar vardır: Avrupada birtakım memleketler vardır ki zaten paralarını düşürmüşlerdir. Bu arada Çekoslovakya'yı yüzde 30 ile, Avusturya ve Macaristanı yüzde 40 - 45 ile başta görüyoruz. Buna mukabil

Resimli Makale

■ Nikbinlik de zarar verir, bedbinlik de! ■

İnsanlar tab'an nikbin, bedbin, yahut ta müvazeleneli olarak üç kısma ayrılırlar.

Nikbinler daima yanılmaya, daima aldanmaya mahkûmdurlar. Hayatı hep pembe görürler, ekseriya kara çıkar.

Bedbinler ekseriya yanılmazlar, aldanmazlar, fakat herşeyi yapılamayacak, başarılamiyacak te lakkı ettikleri için âtil kal maya mahkûmdurlar..

Hayatta muvaffak olabilmek için müvazeleneli olmaya ihtiyaç vardır. Her şeyi olduğu gibi görmeye çalışınız. Ve daima muhakeme ediniz!

SÖZ ARASINDA

Japonyada tek başa
İçki içilmesi
Yasak edilmiş

Japonlar bir emir vererek meyhanelerde tek başına içki içmeği yasak etmişler, ve bunun için de şu esbabı mucibeyi ileri sürmüşlerdir:

— Tek başına içki içen insan dertlidir. Ve fena düşüncelere saplanır. Onun için, tek başına içkiye müsaade etmiyoruz. En aşağı iki kişi olmalıdır, ve birisi dertli bile olsa, zehrini kalbine dökmeyiz...

Bir vakitler Fransa ve Avusturyada tütün yasaktı

Tütünü yasak eden yalnız Dördüncü Murad değildir. Avusturyalılar ve Fransızlar da bu meselede hırçın hareket etmişlerdir.

1820 ye kadar Avusturyada tütün içmek kat'iyyen yasaktı. Fransada ise 1830 tarihinde ancak kapalı yerlerde sigaraya müsaade ediliyor, ve sokakta içen ceza görüyordu.

İtalyan parasını hükümet düşürmemiş, fakat turistlere mahsus lîret vermeğe başlamış olduğu gibi zaten Habeş harbi çıkaldan beri İtalya parası bütün borsalarda daha kıymetle muamele görmekte bulunmuştur. Almanya paranın naklini sıkı nizamla bağlamış ve bu suretle kayıt altına alınan markon kıymetini değiştirmemiştir. Şimdiki halde Almanlar memleketinde mevcut iş hacminden memnun göründükleri için parayı düşürmek fikrinde değildiler. Fakat, frank tevâresinin vereceği neticelere göre ileride bu fikrilerini değiştirebilirler.

Şu halde, Fransa, Amerika ve İngiltere ile bir para masığı akdetmiş olmasına rağmen, Avrupada tam bir sulh teassüs etmiş sayılmaz. Henüz paralarını düşürmemiş olan memleketlerle düşürmüş olanlardan bazıları da yeniden paralarını düşürebilirler. Nitekim İsviçrenin karar verdiği anlaşılıyor. Lehistan ve İtalya da harekettediler; onların da düşürmeleri çok muhtemeldir; Çekoslovakya tekrar düşürmeği düşünüyor; eğer bunlar düşürürlerse kimbilir, belki de Avusturya ve Ma-

HERGÜN BİR FIKRA

Komşularile meşgul
olmazmış!

Denizaptal mahallesinden Bayan İfakat Çalçeneye hâkim sordu:

— Bu adam senin komşummuş.. Hakkında ne biliyorsan? Söyle!

Bayan Çalçene kırıtı ve:

— Estağfurullah! dedi. Ben kendi halimde bir kadını. Könu komşunun işleriyle kat'iyyen meşgul olmam. Yalnız bildiğim şudur: Bu efendi, yedi ay evvel, çeşmenin bitişindeki Hafızın kira evine dört lira aylıkla taşındı. Bir tek muhacir arabalık eşya ile geldi. Altı tane şiltesi, bir masası, sekiz tane hasır sandalyesi, bir tel dolabı olduğunu, indirilirken gördüm. Bunlar, evin içinde beş candırlar. Kendisi, karısı, yatalak kaynanası, iki de çocuk. Çocuklardan birinin gözünde misafir var. Ötekisi peltek. Geldikleri gün ev sahibi Hafıza iki aylık peşin verdiler. Liranın birisi yirtikmiş, Hafız almaz, karşıda kömürücü Halil ağaya değiştirdiler. O esnaftır, nasıl olsa sürer diye.. İşte bu kadar, hâkim efendicğim. Başka bir şey bilmiyorum.. Ben konusunu, komşusunu gözetliyen mahalle karılarından değilim!

**Karısının elinde
Mahpus kalan adam**

Amerikadaki mahkemeler verdikleri hükümlerde kanun ile pek bağlı değillerdir, Kanadada acaip bir karar verilmiştir.

Bir adam, bir cerh yüzünden mahkemeye düşmüş, tam mahkûm olacağı zaman, samii yerinden karısı firılamış reise:

— Kocamı serbest bırakınız, ben onun hareketlerinden mes'ul olacağım demiş.

Mahkeme kadının namuslu ve sözünde durur bir insan olduğunu tesbit ettikten sonra:

— Sokağa münhasıran karısıyla çıkmak şartile adamcağızı serbest bıraktırmış. Şimdi adam, karısının elinde mahpusmuş

caristan da aynı şeyi yaparlar ve daha fazla düşürürler.

Hülâsa, frangın düşürülmesi kararı, karşısında büyük âkıbetler taşıyan bir hâdisedir. Para fikrine karşı komünizmin vurmak istediği darbelerden birine benzer ve bu bakımdan, bazıların yaptıkları gibi, memnun olmayı değil, bilâkis korkmayı ve «acaba nereye doğru gidiyoruz?» diye düşünmeyi iktiza eder.

Ben, bu vaziyet karşısında açıkça bedbinim.

Afrikada iki
Adam Gorillerin
Lisanından anlıyormuş

Afrikada Libreulle şehrinde, hayvan mürebbilerinden Joan ve Berri, bir iddiada bulunarak, otuz senedenberi hayvan mürebbiliği yaptıklarını, ve nihayet, Gorillerin lisanını anlamaya başladıklarını söylemişlerdir.

Hazreti Nuh nereli imiş

Bir İngiliz kâşifi Hazreti Nuh'un Avustralyalı olduğunu keşfettiğini iddia etmektedir.

Otuz seneden fazla bir zaman Avustralyada bir çok keşiflerde bulunan bu İngiliz orada Karpentariya körfezinin civarında çöl gibi bir arazide yaşayan yerliler arasında eski bir rivayeti dinlediğini ve bu rivayete göre çok eskiden bütün Avustralya kıt'asında bir tufan olup bu tufandan yalnız karısıle beraber bir adamın gemisi sayesinde kurtulduğunu ve bu adamın gemiyere girerken mevcut bütün hayvanlardan birer çift te beraberine aldığı söylediğini işitmiştir. Fakat evvelce bu hikâyeyi Hazreti Nuh ile gemisi hikâyesinden ibaret olup misyonerler tarafından Avustralyaya yayıldığını tahmin etmiş, fakat sonra tahkikatını ilerlettikçe bu hikâyenin daha misyonerler Avustralyaya ayak basmadan evvel ahali arasında nakledilmekte olduğunu tesbit ettiği için Hazreti Nuh'un Avustralyalı olduğuna kani olmuştur.

Aşk yüzünden tayyareci

Bir genç İngiliz kıza bir tayyareciye âşık olmuş, tek tayyareciye lâıyk bir sevgili olabilmek için tayyarecilik öğrenmiş.. Tecrübe uçuşlarında muvaffakiyet göstermiş. Fakat tayyarecilik kabiliyeti genç kızda arttıkça aşkı azalmış. İyi bir tayyareci olduğu zaman da sevdiği tayyareciye karşı hiç bir şey hissetmez bir hale gelmiş.

Bu havadisı yazan gazete şunları da ilâve ediyor:

— Şimdi de bir erkek bu tayyareci kıza âşık olursa, sakın kıza lâıyk bir âşık olabilmek için tayyarecilik öğrenmeğe kalkmasın. Tayyareciligi öğrendiği zaman onun da aşkının sönmesi ihtimali çoktur.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Karamanda oturan arkadaşımız anlattı:

«Orman dairesi köylünün şehir dahilinde kurulan pazara odun getirip satmasını yasak etmişti, bunun üzerine köylü şehrin dışında elbirliği ile bir odun pazarı kurdu. Gegen gün buradan geçiyordum, o kadar çok odun vardı ki, ormanlarımızın korunması için ötedenberi ve-

rilmekte olan kararları hatırladım, ve bu vaziyet karşısında bir taraftan bu kararların tamamen tatbik edilmiş olabileceğine, diğer taraftan da maden kömürlerimizin iç memleketinde tamim edilmiş olacağına inanmadım.» Fakat ey okuyucu, sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısa

Gazete yutan
Fil

E. Talu

Bir iki gündenberidir Sürpagoz mezarlığının arsasına çadır kurup ta temsil vermekte olan sirk'i ziyarete giden bir arkadaş anlatıyor: Oradaki terbiyeli fillerden biri, hortumunun hizasına rastgelen gazeteleri, fırın gibi ağzına atarak bir lokmada yutuveriyormuş!

Bu havadis meraklısı file bayıldım. Bazı sürümsüz mecmualar için, bundan sonra bir necat kapısı açılıyor demektir. İadeleri sirk sahibine iskonto ile satarak, hem filin gıdasını, hem de muharrirlerin ücretlerini temin edebilirler.

Saniyen, bu harikulâde fil, birtakım dünya şunununa lâkayt yaşayan kimseler için ibret olmalıdır.

İçinde yaşadığımız devrin icabatından olan gazete okumanın, değil, medeni insanların, hattâ terbiyeli fillerin bile takdir eyledikleri bir ilerilik nişanesi olduğunu fiilen isbat ediyor.

Eskiden, mürekkep yalamış olmaklık, insanlar arasında iffihar medarı idi. Bugün, şüphesiz bu fil de emsal ve akranı arasında:

— Ben, gazete yutmuş hayvanım! diye övünür.

Gene, pek gençliğimde hatırlarımı Balkan harbinden sonra bizden ayrılmış memleketlerden birine mensup bir mektep arkadaşımızla alay ederdik:

— Senin mezhebine, akidene inanılmaz. Senin kitabını manda yutmuş!

Acaba, gazetesi file lokma olan kimdir ki, şimdi de onun ile alay edelim?

Bu mevzu üzerinde, bir meslektaşla tramvayda konuşuyorduk. Muhavveremize kulak misafiri olan babacarı tavırlı bir delikanlı, bizim kimler olduğumuzu bilmiyerek, lâfa karıştı.

— Fil, gazeteyi sahi mi yutmuş, Bey Ağabey?

— Evet.

— Bütün olarak mı?

— Öyle imiş.

Derin derin içini çekti; ve:

— Ey! dedi. İnsanla hayvan nasıl ayrıt olacak? Tabii böyle işte! Bizler, gazetenin içindeki şeylerden kimini yutar, kimini gargara ederiz. Fil hedsini birden yutmuş!

E. Talu

Biliyor Musunuz?

- 1 — Cincinnati nerededir?
- 2 — Berlinin nüfusu İstanbul nüfusundan ne kadar fazladır?
- 3 — Belçikada «Rex» ler fırkasının gayesi nedir ve yer yüzünün hangi deviet idaresini tesise uğraşır?

(Cevapları Yarın)

Dünkü Suallerin Cevapları:

- 1 — Botocudoslar cenubi Amerika'nın yerli halkıdır. Bilhassa Brezilya'nın ormanlarında yaşarlar.
- 2 — Osmanlıların «Nemçeli» ismini verdikleri millet Macarlardır.
- 3 — Arkadi eski Yunanistanda bir mahaldir, büyük bir harbe sahne olan Peloponezin orta kısımlarındadır. Halkı yalnız çobanlardan mürekkep olan Arkadiyenler, burada otururlardı. Arkadi şiir ve saadet yuvası olarak telâkiki edilirdi. Bir çok ressamın ilham membaı olmuş bir yerdir. Başlıca şairleri Teje, Orşomen, Mantinedir.

En fazla kalbi çarpan hayvan kuşlarmış

Hayvanat mütehasıslarından biri, insanlar da dahil olduğu halde bütün hayvanlardaki kalb darabanını saymış:

En fazla kalbi çarpan kuşlarmış. En az da filmiş.

Kanaryanın kalbi dakikada yüz atarmış, filinki ise 25 vurmuş, filin mütehammil oluşu, uzun yaşayışı bundan ileri geliyormuş.

TELGRAF HABERLERİ

İhtilâlciler Madridi ciddî surette tehdide başladılar

İspanya hükûmeti, Madrid kadınlarını da silâh altına çağırdı. Başvekil Kabellero firar çarelerini arıyormuş

Londra 28 (Hususi) — Madrid hükûmeti bugün neşrettiği bir tebliğde, Toledo'nun âsiler tarafından işgalini teyit etmektedir.

Toledonun işgali milliyetperverler arasında büyük bir sevinç uyandırmış ve tezahürata vesile olmuştur. Alkazar kalesinde mahsur bulunan âsi gedikli zabıtları, General Delyano kuvvetlerinin şehre girişini görür görmez, gizlenmiş buldukları hücrelerden dışarı fırlayarak kurtarıcıları göz yaşlarla kucaklamış ve hükûmet kutaatını takip etmiştir.

Toledo'nun işgalinden sonra, Madridin müdafaası çok güçleşmiştir. Vaziyetin vahametini müdrük olan hükûmet, yeni bir beyanname neşrederek bütün halkı payitaht müdafaaya davet etmiştir. Bu davet kadınlara da şâmilidir. Ünitel - Pres'in Madrid muhabirine göre, Başvekil Kaballero, Arjantin hariciyesine müracaat ederek, Madrid kabinesi âzalarının tehlike halinde kağırlması için bir gemi tahsis edilmesini rica etmiştir.

Arjantin hükûmeti bu teklifi kabul etmiştir.

Alman Ve İtalyanların Tebriki
Âsilerin merkezi olan Sevilledeki İtalyan ve Alman konsolosları Gene-

ral Delyanoyu Toledo'yu işgalinden dolayı tebrik etmişlerdir. Alman nazırı Rudolf Hess de Alkazar kalesinden kurtulan âsi zabıtlara bir tebrik telgrafı göndermiştir.

Söylenişine göre Alkazar mahsurlarından yalnız 80 kişi ölmüş ve 500 kişi de yaralanmış, diğerleri ise kurtarılmıştır.

Andora Cumhuriyeti Telâhta
Berlin 28 (Hususi) — Fransa ve İspanya hududunda kâin Andora Cumhuriyeti, İspanyadaki hâdiselerden dolayı endişeye düşerek Fransız hükûmetinden askerî yardım ve himaye istemiştir.

Bu talep üzerine Fransa hükûmeti hududa yeni kuvvetler göndermiştir.

Madrid Hükûmetinin Muhturası
Cenevre, 28 — İspanyol delege heyeti, İtalya, Portekiz ve Almanya tarafından ademi müdahale anlaşmalarına muhalif olarak yapılan hareketleri ve sikalara dayanarak ispat eden mühim bir muhturayı Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine vermişlerdir.

Genel Sekreterlik de kat'i bir ketumiyet gösterilmekle beraber, bu vesikaların mezkûr üç devlet tarafından süel malzeme verdikleri gibi süel teknişiyen ve muallim verdiklerini de tes-

bit ettiği zannedilmektedir.

Hükûmet kutaatı tarafından esir edilen İtalyan ve Alman tayyarecileri vazife ile gönderildiklerini itiraf etmişlerdir.

Diğer taraftan, silâh, mühimmat ve tank gönderildiği delillerle tesbit edilmektedir. Bu silâhların bir kısmı Kamerun vpurile Portekize nakledildiği bildiriliyor.

Bilbao, 28 (A.A.) — Havas ajan-sı muhabirinden:

Şehrin âsiler tarafından 250 şer kiloluk torpillerle bombardıman edilmesine karşı mukabele bilimsil olmak üzere Bilbao şehri makamata, limanda demir atmış bulunan gemilerdeki 90 kadar rehinelere kurşuna dizmişlerdir.

Kapatılmış olan 80 kadına ilişilmiştir.

Hükûmetin Jaime, Cervantes ve Libertad kruvazörlerinden müteşkil bir filosu ile diğer üç torpido muhribi dün bütün gün âsilerin Zumaya yakınındaki mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

Bilbao valisi, halkı teskin etmeğe, tetiş tedbirleri itihaz edilmesine mâni olmağa ve bilhassa müfritlerin kanunsuz idamlarda bulunmasının önüne geçmeğe çalışmaktadır.

Tahrikâtçılar Başlarını Kaldırdılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hâdisi şu şekilde cereyan etmiştir: Muahedenin imza edildiğini duyan bir sürü Fellâh, Ermeni ve Rum, bulanık suda balık avlamak istiyerek, yerli Türklerin evlerine tevaccüz ederek, camları kırmışlardır. Bu yetmemiş gibi, işlerinde, güçlerinde çalışan bazı Türk şoförleri de ansızın tecavüze maruz kalmışlar ve hakarete uğramışlardır. Sancak dahilindeki Türkler galeyana halindedirler. Bazı tahrikçi unsurlara fırsat vermemek ve işi büyütme için sükûneti ihtiyar etmektedirler. Vaziyet çok acıdır. Buna rağmen tahrikâtçı sergerdelerin gayretleri boşa çıkacaktır, çünkü Türk Antakya ve İskenderun hakkından emindir. Bazı münasebetsiz unsurların mezbuhaneye gayretine karşı kendisine hâs asalet ve sükûnetle mukabele edişi, hakkının çok kuvvetli olduğundandır. Atatürk Türkiyesinin kudretli himayesini her zaman hisseden Antakya ve İskenderun Türkleri, yarından emindirler.

Asım

Pariste imzalanan muahedenin metni

Berut, 28 (Hususi) — Fransız hükûmeti ile Suriye heyeti arasında, uzun müzakereler neticesinde tanzim ve parafe edilen anlaşmanın umumi hatları nim resmî şekilde ilân edilmiştir. Muahede 10 maddelidir. Bu maddeler hülasaten şunlardır:

1 — Tarafeyn arasında aktedilen bu muahede, hukukî şekilleri tamamlanarak tatbik mevkiine konulmasını müteakip Fransanın Suriye üzerindeki mandası hitam bulacak ve Suriye tamamen müstakil bir hükûmet olarak tanımlanacaktır.

Cebelüddrüz ile Aleviler mntakası dahilî bir nizamname ile idare edilmek le beraber Suriye hududuna dahil kalacaktır.

2 — Fransa ile Suriye arasında tedafü bir ittifak aktedilecektir.

3 — Suriye istiklâli kazanır kazanmaz bir ordu vücude getirmek hakkını haizdir. Fransız orduları tedricen Suriyeden ayrılacaklar ve muahedenin tatbik mevkiine konulmasından itibaren beş yıl hitamında bütün Fransız kuvvetleri Suriyeden tamamen infikâk etmiş bulunacaktır. Muahede tarihinden itibaren Suriye hükûmeti, bütün müstahkem mevkiileri Fransadan tesellüm edecektir.

4 — Suriye hükûmeti iktisadî ve mali sahada kayıtsız ve şartsız serbesttir.

5 — Suriye hükûmeti ecnebi memleketlerden istediği yere elçi gönderebilecektir.

6 — Mandalık zamanında yapılan bîlümün masariften Fransa feragat eder.

7 — Mahkemeler yerleştirilecek ve tevhit olunacaktır. Ancak ecnebi bir kimsenin muhakemesi sırasında bir Fransız hâkimi mahkemede bulunabilecektir. Ecnebi imtiyazları mülgadır. (Zaten son zamanlarda tam mânasile Suriyede ecnebi imtiyazları kalmamış gibidir)

8 — Fransız memurlarını, ihtiyaç vukuunda Suriye hükûmeti mütehasis olarak istihdam eder. Bunların adetlerini tahdit te Suriye hükûmetine aittir.

9 — Suriye ve Lübnan anlaşabildikleri takdirde birleşmelerine mâni olacak bir kayıt mevcut değildir.

10 — Suriye ve Lübnan müşterek işlerine ait bir nizam tesis etmek salâhiyetindedirler.

Bu maddelerin tam metinleri şimdi arapçaya tercüme edilmektedir. Ter-cüme bitirilil bitirilmez fransızca aslı ile birlikte neşredilecektir. İhtilâf vukuunda fransızca asıl metin muteber tutulacaktır.

Fakir hastaları Tedavi için

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dar göz hastalıkları, Salı günü 11 den 13 e kadar dahiliye hastalıkları, çarşamba günü 11 den 13 e kadar cildiye hastalıkları, perşembe günü 11 den 13 e kadar kulak hastalıkları.

Kasımpaşa ve civarındaki fakir halkın meccanen tedavi imkânını bulmuş olmaları, çok şayanı takdir bir hareket-

Siyaset ALEMİNDE

- Fransız frangının düşürülüşü
- İspanya ve Cenubi Amerika
- İtalyanın infiali

Fransız frangı yüzde otuz nisbetinde düşürülüyor. Fransanın, Amerika ve İngiltere maliyeleriyle yaptığı anlaşmaya göre, frangın düşüklüğü ile isterlin ve dolar arasında bir fark bulunacaktır. İsterlin ile dolar evvelce yüzde kırk nisbetinde düşürülmüştür. Frangın düşüklüğü de yüzde otuz aşmıyacağına göre, aradaki fark, düşüklük noktasından isterlinle doların lehine olmak üzere yüzde on kadar birşey tutacaktır. Demek ki, isterlinle dolar, daha şimdiden franga nisbetle avantajlı bir vaziyette bulunmaktadırlar. Maamafih frangın düşmesi, paraları daha evvel düşürülmüş olan ve bu yüzden faydalanmış bulunan diğer bazı memleketlerin ve meselâ İtalyanın, Avusturyanın, Çekoslovakyanın paralarını düşürmeleri gibi bir netice doğurmazsa febiha. Fakat doğurursa, bu tedbirin amelî bir kıymeti kalmaz. Esasen İtalyanın daha şimdiden lîret kıymetini düşürceğini ihlas etmesi, bu tahminimizin tahakkuk edeceğini şimdiden göstermektedir. Binaenaleyh frangın istenilerek sukut ettirilmesinden bir fayda görülebileceğine göre, Fransa için daha başka tedbirlere başvurulmak icap edecektir. Bu tedbirler ne olabilir? Bu hususta şimdiden birşey söylenemez. Fakat, mukavemet imkânı kalmadığı takdirde başvurulacak olan yeni bir «devaluation» dan başka şeyler olmak icap eder. Çünkü bu hususta İngiliz ve Amerikan maliyeleriyle yapılmış olan anlaşma, yeni bir kıymet düşürmeğe mâni olmak gerektir.

Fransanın, şimdiye kadar parasını düşürmemek suretile, yabancı rekabetler karşısında ihracat noktasından milyarlar zarar ettiği iddiası da yerinde bir mütalea sayılmaz. Çünkü daha evvel alınabilecek olan bu tedbirin davet edebileceği mukabelelerin ne olabileceği elbette ki kestirilemezdi. Binaenaleyh frangın sukut ettirilmesi, netayici tesbit edilemeyen bir adumdur ki çok kısa bir zaman, bunun isabet derecesini bize gösterecektir.

Merkezi Madridte olup meşru idare

İspanya ve Cenubi Amerika

yi temsil eden İspanyol hükûmetine karşı yabancı memleketlerden ilk defa Uruguvay husumet gösterdi. Çünkü Uruguvay konsolosunun üç kızını, Madridin idaresine hâkim olan anarşist ve komünistler öldürdüler. Bu hususta yapılan protestolar para etmedi. Ve Uruguvay Madritte her türlü siyasi münasebet ve alâkasını kesti.

İspanyada karşılıklı olarak işlenen buna benzer cinayetlerin aksi tesiridir ki İspanyaya karşı umumiyetle Cenubi Amerikada beslenen teveccühü kökünden izale etmiş benziyor.

Habeş murahhaslarının Milletler Cemiyetine kabul edilmemesini isteyen İtalyanın isteği yerine getirilmeyince İtalyayı şiddetli bir hiddet buhranı istilâ etti. Fakat İtalya kendini çabuk topladı ve bu asabiyeti yenmeye muvaffak oldu. İtalyan matbuatının umumiyetle neşriyatına bakılacak olursa, bir ara bozulan sükûnet avdet etmiştir, denilebilir. Fakat bazı gazetelerde çıkan şu kısa mütalea, zahiri sükûnete rağmen, resmî mahafilin ne derin bir infial ile mütehasis olduğunu gösterir:

«Hiç bir karar, hiç bir hareket İtalyayı hattı hareketinden vazgeçiremeyecektir. Habeşistan İtalyanın elindedir. Habeş murahhasları ister Cemiyeti Akvamın içinde bulunsunlar, isterlerse dışarıda kalsınlar, bu fiili vaziyeti hiç bir kuvvet değiştiremeyecektir.»

Selim RAGIP

tır. Deniz hastanesinin bu hususta vermiş olduğu karar ne kadar alkışlansa, yeri vardır.

Fransız frangının İzmir piyasasına tesiri

İzmir, 28 (Telefonla) — Frangın kıymetinin indirilmesi piyasamızda derin akisler bıraktı. Bu hafta Fransaya mühim incir satışları yapılmış olduğundan ihracatçılar zarara uğradıklarını iddia ediyorlar. Bugün Türkofiste içtima yapıldı. Verdikleri karar İktisat

Vekâletine bildirildi. Fransız frangı kuru tesbit edilinceye kadar muamele yapılmıyacak Hükûmetimizin kararı piyasayı yatıştırdı ve çok müsp görüldü. Merkez Bankası bugün Fransız frangı üzerine muamele yapmadı.

Başvekil Elâzizde

Elâziz, 28 (Hususi) — Şark vilâyetlerinde bir tetkik seyahatine çıkmış olan Başvekil İsmet İnönü bugün şehrimize gelmiştir. Başvekil Vilâyet erkânı, resmî ve hususî teşekküllerle büyük bir halk kitlesi tarafından candan tezahüratla karşılanmıştır.

İktisat ve Maliye Vekillerinin Tetkikleri

Artvin, 28 (A.A.) — İktisat ve Maliye vekilleri yanlarında üçüncü umumi müfettiş Tahsin Uzer olduğu halde dün şehrimize gelmişlerdir. Bir heyet vekilleri Vilâyet hududundan karşılanmıştır. Hopa iskelesinin devlet bütçesinden yapılması için vâki dilekler üzerine bu ihtiyacı yakından gören bakanlar iskelelerin esaslı bir şekilde yapılması doğu illeri için çok faydalı olacağı neticesine varmışlardır.

Bakanlar Morgul fabrikasını gezmişler ve fabrikanın eksiklerinin yapılması için gereken emri vermişlerdir. Müteakiben Artvine 15 kilometre mesafede bulunan Kuvarshane bakır fabrikasına giderek tetkikatta bulunmuşlar ve bu fabrikanın da bir an evvel bakır çıkarabilecek bir vaziyete getirilmesi için fabrika direktörüne emir vermişlerdir.

Bakanlar Çoruh vilâyetinin zeytin, üzüm mahsulleri ile koyun, inek, hayvanat üzerinde tetkikatta bulunmak üzere dün Ardahana hareket etmişlerdir.

Göbels Atinadan sonra Peşteye uğradı

Budapeşte, 28 — Atinadan Berline tayyare ile hareket eden Bay ve Bayan Göbels Selânikte tevakkuf etmişler ve Alman kolonisi tarafından hararetle karşılanmışlardır.

Dr. Göbels ve maiyeti yemekten sonra şehri gezmiş ve saat 16 da Berline hareket etmişlerdir.

Balkan Antantı ve Küçük Antant

Asamblede Tefvik Rüştü Arasla Çek Hariciye Nazırı söz söyleyecekler

Paris, 28 (Hususi) — Cenevrede Küçük Antant ve Balkan Antantı nazırları arasında kararlaştırıldığına göre, Asamble toplantılarında Türkiye Hariciye Vekili Tefvik Rüştü Aras Balkan Antantı, Çekoslovak Hariciye Nazırı Krof-ta ise Küçük Antant namına söz söyleyeceklerdir.

Hitlerin bir nutku

Almanya artık petrol ithal etmeyecek

Berlin, 28 — Hitler, dün Breslau'ı Bunzlau'a bağlayan ve Berlin - Breslau otomobil yolunun bir kısmını teşkil eden yolun küşat resmini yapmıştır.

Bu münasebetle bir nutuk söyleyen Hitler, Almanyanın 18 ay sonra artık petrol ithal etmek mecburiyetinden kurtulacağını ve dört sene sonra da otomobil ve kauçuğa müteallik bütün meselelerin Almanyada halledilmiş bulunacağını söylemiştir.

İzmirde tramvay kazası

İzmir, 28 (Hususi) — Bugün Karantinada feci bir tramvay kazası oldu. Tramvayla bir yük arabası çarpıştı. Müsademede Hüseyin ve Uralı Süleyman adında iki kişi ağır surette yaralanmıştır. Süleymanın hayatı tehlike dedir.

İnebolu davası yeni safhada

Dünkü celsede şahitler heyecanlı ifadelerde bulundular

İzmir, 28 (Telefonla) — İnebolu davasının görülmesine bugün devam edilmiştir. Bugünkü celsesi çok heyecanlı ifadelerle geçti. Şahit Rüstem, birinci ve ikinci kaptanlar arasında çıkan münakaşadan sonra, ikisinin birbirlerini tokatladıklarını söyledi.

Şahit Ahmedin ehemmiyetle tesbit edilen ifadesi şudur:

— İki kaptan karaya oturtmak meselesinden münakaşa ettiler. Birinci kaptan buna razı olmayınca ikinci kaptan bir filikaya yirmi kadar yolcuyla bindi ve vapuru terkedecekti. Bunu gören birinci kaptan delice hiddete kapılarak koştı, havada olan filikanın iplerini kesince sulara gömüldüler ve battılar. Bundan sonra birinci kaptan boş kalan bu filikaya binerek İngiliz vapuruna kaçtı ve hayatını kurtardı.

Bu celsede avukatlar münakaşa ettiler. Mahkeme ehli vakuf raporunun hazırlanması için ikinciteşrine talik edildi.

Erzurumda bir kız san'at mektebi açılıyor

Erzurum, 28 (Hususi) — Hükûmet, halkın arzusunu isaf ederek, Erzurumda bir Kız San'at mektebi açmağa karar vermiştir. Mektebin talim heyeti ile müdürü tayin edilmiştir.

Tedrisata teşrinievvel içinde başlanacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

Maarif Vekili dün Ankaraya döndü

Türk doçentleri aleyhinde dedikodu çıkaranlar ceza görecek

İki gün evvel şehrimize gelmiş olan Maarif Vekili Saffet Arıkan dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Vekil, dün öğleden evvel Milli Talim ve Terbiye Hey'eti Reisi İhsan'ın ziyaretini kabul etmiş ve bazı kültürel meseleleri hakkında izahat almıştır.

Hey'et Reisi İhsan, Devlet matbaasında tabedilmiş olan yeni ilk okul müfredat programını Vekile takdim ederek, tasvibine arz etmiştir.

Öğrendiğimize nazaran, Maarif Vekili Edebiyat Fakültesi Müderrislerinden Spitzer ve Reinbach'ın Türk doçent ve asistanları hakkında söylemiş oldukları sözler hakkında çıkan dedikoduların tamamen asılsız olduğunu söylemiş ve bu haberi bu muharref şekilde matbuata aksettirenleri behemehal bularak lâyük oldukları muameleyi yapacağını ilâve etmiştir.

Vekil, ayrıca, Üniversiteye tahsis olunan paranın iki buçuk milyon lira olmayıp 1,400,000 lira olduğunu söylemiştir.

Bu para ile, muhtelif hastanelerde 450 yatağı müteceviz pavyonlar ve kimya enstitüsü yapılacaktır.

Dün akşam Ankaraya gitmiş olan Saffet Arıkan, cumartesi günü tekrar şehrimize dönecektir.

İrana gidecek olan heyet

Afyon satışları üzerinde İranla müzakerelerde bulunacak olan Saylav Cemal Hüsnü'nün riyasetindeki hey'et bu ay başında Tahrana hareket edecektir.

İlk tahsil

Yeni müfredat programı tabedildi

44 üncü ilk mektepde çalışmakta olan talim terbiye hey'eti âzalarından mürekkep komisyon mesâisini ikmal etmiş ve ilk tahsil müfredat programını tamamlayarak tab ettirmiştir.

Bu program 936 - 937 ders yılında mevkii tatbika konulacağı için bir çok muallim tarafından tedarik edilmektedir.

Hazırlanan bu programa nazaran ilk tedrisat tamamen yeni Pedagoji esaslarına göre yapılacaktır.

Yeni müfredat programında bilhassa resim, eliş, beden terbiyesi ve musiki derslerine fazla ehemmiyet verilmiştir.

Bu programı her ilk mektep hocası tedarik etmek mecburiyetindedir.

Acıbademde biçki ve dikiş sergisi

Acıbademde Özyuva biçki ve dikiş dershanesinin yeni yıl mezunlarına dün diploma verme töreni yapılmış, bu münasebetle dersane, talebelerinin bir yıllık işlerinden mürekkep bir de sergi vücutte getirmiştir.

Bu yıl dershaneden mezun olanlar Seniha, Seniye, Hayrünsis, Nezahet, Kal yopi, Selma, Fahire, Şeref, Şifa, Melâhat, Saadet, Emine, Atinedir.

Hakkımız

Yok mu?

Külfetsiz ücret olmamak lâzım değil mi?

İstanbul çok yakın köylerden birinde öğretmenlik eden bir okuyucumuz, her ay aylığını alırken 25 kuruş kaybettiği düşüncesinde. Mikdar ehemmiyetli değil, okuyucumuz buna ehemmiyet vermiyecek, fakat mesele herseyden önce bir prensip meselesidir. Bu okuyucumuz diyor ki :

«Ben dört beş yıldan beri köy hocalığı yaparım ve her ay 10 kuruş kütüphaneye, 25 kuruş ta mutemet ücreti veririm. Kütüphane ücretine birşey diyeceğim yok. Fakat mutemet ücretine muterizim. Çünkü her ay aylığımı almak için kaza merkezine bizzat gidiyorum. Binaenaleyh mutemet için yapılacak bir rol, binnetice hakedilmiş ücret kalmıyor.

Bizim bildiğimiz göre maaş bir hizmet mukabilidir, ve hizmeti yapanın ayağına kadar götürülüp tam olarak verilmek icap eder, fakat merkezden uzak olan bazı dairelerde, bu kaidenin aksine olarak ötedenberi bir mutemetlik mevcuttur. Parayı bu mutemetler alırlar, bizzat götürüp maaş sahibine verirler. Buna mukabil de küçük bir ücret alırlar. Biz bir defa bu mutemetliği fazla buluyor, mutemedin vazife yapmadığı yerde ise ücret almasını tamamen yersiz telâkki ediyoruz. Biz bu fikirdeyiz.

Hakkımız yok mu?

Eski paralar mayıstan sonra geçmiyecek

Darphane gümüş paraların basılması işine devam etmektedir. Şimdiye kadar 8 milyon tane 1 liralık, 3 milyon tane elli kuruşluk, 400,000 tane gümüş 25 lik, bir milyon tane nikel on kuruşluk ve iki milyon tane de nikel 5 kuruşluk basılmıştır.

Tedavülden kaldırılmakta olan eski nikel 25 likler de 15 ton kadar toplatılmıştır. 10 kuruşluklardan 6 ton kadar Darphaneye devredilmiştir. Eski nikel 25 liklerle eski bronz 10 luklar 937 senesi mayısı nihayetinde tamamen tedavülden kaldırılacaktır.

Fatih noterinin muhakemesi başladı

Fatih noteri Şükrü ile baş kâtabi Fevzi ve daktilosu Münevverin muhakemelerine dün mevkuften ağır cezada başlanmıştır. Fakat duruşma vaktin geç olması yüzünden bugün saat 16 ya bırakılmıştır.

Muallimler Birliği

Bir kısım muallimler birliğin feshinde ısrar ediyorlar. Birlik reisi Edirneye tayin edildi

Muallimler Birliğinin faaliyetine devam edip etmemesi meselesi uzun zamandanberi halledilememektedir. Muallimlerin Halkevleri teşkilâtında çalışmalarını dolayısıyla bir kısım muallimler tarafından Muallimler Birliğinin feshi kararlaştırılmıştır.

Birliğe mensup bir çok muallimler bu maksatla Cemiyetten ayrılarak Halkevleri teşkilâtına dahil olmuşlardır. Fakat Birliğin devamını da isteyenler vardır ve bunlar Birlikten ayrılmamışlardır.

Bunlar, her mesleğin olduğu gibi muallimlerin de bir cemiyete sahip olmaları lâzımgeldiği kanaatindedirler. Birliğin kapanması meselesinde bundan bir müddet evvel Birlik Reisi Kenan bu gibi işlere ancak Vilâyetin karışabileceğini iddia ve ispat ederek cemiyetin ilgasına sureti kat'iyede mâni olmuştur. Fakat Birlik Reisi Edirne lisesine tayin edildiği için yakında gidecektir. Bu münasebetle şu günlerde Birlikte fevkalâde bir kongre yapılacak ve cemiyetin kapanması etrafında görüşülecektir.

Şayet Birliğin devamına karar verilirse yeni reis ve idare hey'eti seçimi yapılacaktır. Bununla beraber bir çok alâkadarlar Birliğin yakında kendi kendini feshetme mecbur kalacağı kanaatindedir.

Bunun sebebi de âzaların gündün güne azalması ve idare hey'etinden istifaların eksik olmasıdır. Mevzuubahs fevkalâde toplantıda da ekseriyet teşkil edilemeyeceğinden korkulmaktadır.

Adliye sarayı

Yeni binanın inşasına Şubatta başlanacak

Sultanahmetteki hapisane civarında inşası tekrâr eden adliye sarayının temelleri bir şubatta atılacaktır. Adliye sarayının önümüzdeki yaz mevsimi sonuna kadar ikmalî mukarrerdir.

Ayrıca İstanbul hapisanesinin de daha asrı ve ihtiyaca uyar bir şekilde ifrağı tekrâr etmiş, bunun için de Vekâletten on dört bin liralık bir tahsisat ayrılmıştır.

İzmitte mes'ut bir nişan

İzmitte Bay Tevfik Hasan'ın kızı Bayan Sadiye ile, Çorlunun tanınmış tüccarlarından Bay Hasan'ın nişan merasimi, evvelki gün İzmitte güzide davetliler arasında büyük bir neşe ile kutlanmıştır.

Nişanlı çiftlere bahtiyarlıklar dileriz. 736

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler: Aksarayda: (Ziya Nurl). Alemdârda: (Eşref Neşet). Bakırköyünde: (İsteyan). Beyazıtta: (Haydar). Eminönünde: (Ben-sason). Fenerde: (Arif). Karagömrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatya'da: (Erofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Asaf).

Beyoğlu cihetindekiler: Galatada: (Hüseyin Hüsnü). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyet). Merkez mahiyede: (Della Suda). Şişli - de: (Nargileciyan). Taksiminde: (Limon-cıyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdâda: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköy Pazaryolunda: (Merkez). Modada: (Falk İskender). Üsküdar Çarşıboyunda: (Ömer Kenan).

CARUSO.... dan sonra dünyanın en büyük tenoru Halk şarkıları mabudu, SCALA ve METROPOLİTAN yıldızı

NINO MARTİNİ

Önümüzdeki Perşembe akşamından itibaren

SARAY Sinemasında

Cazip bir mevzu, lüks ve ihtişam dolu mizansenlerle baletleri bulunan

AŞK SERABI

Fransızca sözlü filmde teganni edecektir.

Yarınki Çarşamba gününden itibaren

ALKAZAR Sineması

(Ben bir pranga kaçağıyım) filmine nazire olarak yapılan

PRANGA

İngilizce sözlü heyecan filmine başlıyor. Bu filmde elektrikleşmiş kafelerde kuruyanlar... Zincirler altında kırbaçlanırlar... Hep **PRANGA** filminde göreceksiniz.

MILLÎ SINEMA yarın matinelere itibaren

2 büyük film ile

936-937 sinema mevsimine başlıyor

Genç ve ihtiyarların küçük sevgilisi «SHIRLEY TEMPLE», in en son filmi

SHIRLEY ÂSI

Ayrıca :

VICTOR MAC LAGLEN - CONCHITA MONTENEGRO - NOAH BEERY

YILDIRIM KAPTAN

Büyük sergüzeşt filminde

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

İstanbul Şubesinde :

1 Birinci Teşrin 1936 tarihinden itibaren gişelerimiz iş'arı ahire değin saat 10 dan 16 ya kadar fasılasız olarak sayın müşterilerimize açıktır.

KIRK YIL

Üstad Halid Ziya Uşaklıgilin hatıraları

Dördüncü cildi çıktı. Fıatı 50 kuruştur. Beşinci ve sonuncu cild basılmaktadır.

Bu eser memleketin siyasi, içtimai, fikri hayatının 40 yıllık canlı bir levhasıdır. Baştanbaşa cazip bir hakiki roman hükmünde olan bu kitabın birçok parçaları müstakil birer hikâyeye gibidir.

OKUYUNUZ !

İşlerinden çıkarılan amele

Amele tarafından çalıştırılan müesseseden bilâ sebep işlerine nihayet verildiği hakkındaki şikâyetler tevali etmektedir.

Dün de Üsküdar'da bir müessesede çalışan bir kaç amele müracaat ederek müessesenin kendilerini işlerinden sebpsiz çıkarmış olmasından şikâyet etmişlerdir.

Bu amelelere toplu bir halde istida ile müracaat etmeleri tavsiye edilmiştir.

Bedava Almanca dersleri

Eminönü Halkevinden:

Her sene Evimizde açılmakta olan Almanca kursları bu sene de Perşembe günü açılacaktır. Ders günleri pazartesi ve perşembedir. Saat 17, 18, ve 19 da başlamak üzere kurslar üç derece üzerindedir. Devam etmek isteyenlerin her gün Evimiz Bürosuna baş yurarak kayıtlarını yaptırmaları rica olunur.

Kızılay Piyangosunu Kazananlar

Kızılay tarafından Taksim bahçesinde açılan arsulusal Bebek sergisinde çekilen piyangoda kazanan numaralardan bir kısmı hediyelelerini henüz almamış olduklarından bir an evvel aldurmaları rica edilmektedir.

Kazanan numaralar şunlardır:

7606, 8862, 8859, 3352, 8743, 4939, 3094, 3041, 8505, 3747, 8522, 7526, 7254, 3628, 7307, 8848, 7373, 3752, 8476, 8852, 8702, 8725, 8664, 5702, 2932 dir

LOREL HARDİ

TÜRKÇE ÖĞRENİYORLAR!
TÜRKÇE KONUŞACAKLAR!

LOREL - HARDİ HİNDİSTANDA
Türkçe sözlü

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. **ŞEVKET SALİH** Sosyal Altyol ağzındaki muayenehanesini Oda caddesi Su şirketi karşısında 46 No. lu Tayyareci Apartmanına nakletmiştir.

HALK OPERETİ

Taksim Bahçesi kapalı kısmında

Halk Opereti

Bu akşam 21.45 de

Kırk yılda bir

Ayrıca elektrikli kuklalar

Tepebaşı Tiyatrosunda

Dram Kısmı

1 Birinci Teşrin Perşembe akşamı saat 20 de

MAKBET

Yazan : W. Shakespeare

Türkçeye çeviren : M. Şükrü Erdem

Fransız Tiyatrosunda

Operet Kısmı

DUDAKLARIN

Yazan: Yvesmirande Müzik: «Maurice Yvain» Türkçeye çeviren: Ekrem Reşit

Çocuk kısmı

FATMACIK

Yazan: Afif obay. Müzik: Fehmi Ege

30 Eylül bu Çarşamba günü akşamı

Üsküdar Hâle Tiyatrosu

Naşit, Halide, Fahri birleştiği bir defaya mahsus

Vodvil, Solo, Varyete, raks

Her yer 20 kuruştur.

MEMLEKET HABERLERİ

Halkevlerinde çalışma

Anadoludaki Halkevleri hızlı hamlelerle ilerliyorlar, birçok yerlerde temsiller ve konferanslar veriliyor, sağlık teşekkülleri de köylülere yardım ediyorlar

Afyon Halkevinde halk türkileri tesbit edilirken

Afyon (Hususî) — Halkevi binasının temsil şubesi için hazırlanan salon ikmal edilmiş ve güzel dekorlarla süslenmiştir. Ve komite muntazaman temsiller vermektir.

Sosyal yardım komitesi 5 doktorun yardımı ile haftanın her gününde meccanî muayeneler yaptırmaktadır.

Balıkesir Halkevinde temsiller

Balıkesir Halkevinde Otel lo temsil edilirken

Balıkesir (Hususî) — İdman Yurdunun yıldönümü münasebetiyle Yurdlu gençler Halkevinde bir mûsamerem vermişler, bu mûsamerede Dağ çiçeği adlı müzikli bir komediyi muvaffakiyetle oynamışlardır.

Gençler bundan önce güzel bir tablo ile mûsamerayı açmışlar ve klüplerinin

Bandırma Halkevinde zehirli gazlar kursu

Bandırma (Hususî) — Balıkesirden gelen kimyager Abdi tarafından Halkevi salonunda açılan zehirli gaz kursu on gün devam etmiş ve bu kursa iştirak eden Bandırmada mevcut bütün memurların hepsi imtihan neticesinde ehliyetname almak hakkını kazandılar.

Bergama Halkevinde

Bergama (Hususî) — Bergama Halkevi temsil kolu tarafından büyük bir mûsamerem verilmiş ve bu mûsamerede Kozan oğlu piyesi gençler tarafından büyük bir muvaffakiyetle temsil edilmiştir.

Urfa Halkevinde

Urfa (Hususî) — Halkevinin hemen bütün kolları muntazaman çalışmaktadır. Ayda bir vali Atıf Ulusoglundun başkanlığı altında toplanan komiteler bir aylık mesailerini hakkında hesap vermekte ve ileride yapacakları işler hakkında çalışma raporu hazırlamaktadırlar.

Zile Halkevinin köylülere yardımı

Zile (Hususî) — Halkevi çalışmalarına devam etmektedir. Ev sağlık ve sosyal yardım kolu bir kilo devlet kınıni satın almış, köycülük ve sosyal yardım şubelerinden birer äza ile sıhhat memurundan mürekkep bir heyet marifetile köylülere göndermiş ve sıhhat mahlara dağıtmıştır.

İzmit Halkevinde

İzmit (Hususî) — İzmit Halkevi

Sapanca inhisarlar memurunu kim öldürdü?

İzmit (Hususî) — Sapanca inhisarlar memuru Salih Yatık Şarkıye köyünde kahvede otururken meçhul şahıslar tarafından öldürülmüştür. Bu cinayetin kaçakçılar tarafından yapıldığı sanılmaktadır.

Zabıta failinin izi üzerindedir. Tahkikata ve takibata ehemmiyetle devam edilmektedir.

Çeşmede tütün mahsulü

Çeşme (Hususî) — Bu sene her senekinden daha nefis tütün yetiştiren Çeşme halkı tütünlerindeki baskı ameliyesini bitirmiştir. Tütün işlerini bitiren halk kırlardan şehre inmekte ve piyasaya intizar etmektedir.

Bigada kireççiler şehir haricine çıkarıldı

Biga (Hususî) — Şimdiye kadar çarşı içinde satış yapan ve ortalığı toza dumana boğan kireççilerin dükkânları şehir haricine çıkarılmış, bu suretle çarşı içinde çok fena bir manzara arz eden bu dükkânların mazarratından herkes kurtarılmıştır.

Zonguldaklıların Amasra gezisi

Zonguldak (Hususî) — Tayyare Cemiyeti Şehrimiz şubesi bir deniz gezintisi tertib etmiştir.

Bu gezinti Zonguldaktan Amasraya kadar uzamıştır. Vapurda güzel bir büfe, bando muzika ve caz hazırlanmıştır. Zonguldaklılar Amasra halkının candan misafirperverliğiyle karşılanmışlardır.

Vapur Amasrada üç saat durmuş, bu müddet içinde Zonguldaktan gelenler, çok eski ve tarihi ehemmiyeti hâiz bir kasaba olan Amasranın her tarafını, kalelerini, ipodromunu, eski devirlere aid harabelerini gezmeğe fırsat bulabilmişlerdir.

Samsunda radyo salgını

Samsun (Hususî) — Şehrimizde radyoya rağbet artmıştır. Bir çok evler yeniden radyo almışlardır. Bazı ticaret hanelerinde radyo satışında gösterdikleri suhulet en orta halli olanların bile evlerine radyo almalarına sebep olmuştur. Denebilir ki şehrimizde radyo iptilâsı vardır.

Zile orta mektebinde

Zile (Hususî) — İkmal mektebinin lâğvedilmesiyle yerine açılan orta mektebe bu sene pek çok talebe kaydedilmiş ve talebe yekünü 210-220 yi bulmuştur.

Birinci sınıfın fazlalığı dolayısıyla bir şube açılmak mecburiyeti hâsıl olmuş, müdür Kemal bu ihtiyacı gözönüne alarak derhal lâzım gelen tedbiri almıştır.

Muallim kadroları gelmiş, Tokat orta mektebinden Osman Nuri resim muallimliğine, Sivastan Suphi de tarih muallimliğine tayin edilmişlerdir.

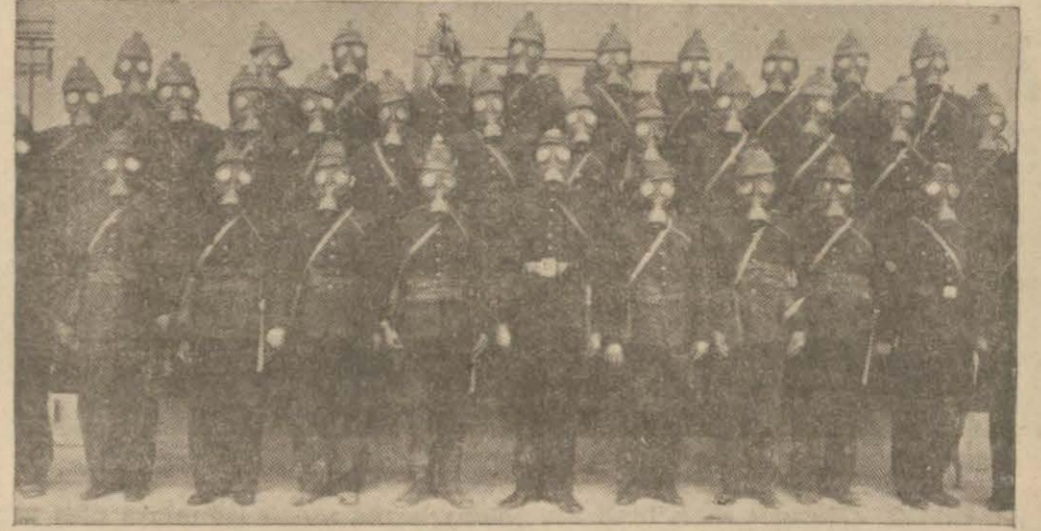
müzdeki cumhuriyet bayramına kadar ikmal için geceli gündüzlü çalışılmaktadır.

Plâni Güzel San'atlar Akademisi profesörlerinden Arif Hikmet Oltay tarafından yapılan bu bina, doğu illerimizden en büyük ve en modern binası olacaktır. Binanın local ve balkonlu iki bin kişilik büyük bir sahnesi ve büyük bir balkon vardır.

Binanın arka tarafındaki hususî idareye ait park ta Halkevine ilhak edilecek ve bahçe caddeye kadar uzatılacaktır.

Hava taarruzları karşısında halka düşen vazife

İzmirde yapılan tecrübeler muvaffakiyetli neticeler verdi, şehir baştanbaşa zifiri karanlığa gömüldü itfaiye şehri durmadan dolaştı

Tecrübelerde büyük muvaffakiyetler gösteren gaz maskeli İzmir itfaiye efradından bir kısmı

İzmir, (Hususî) — Evvelki gün şehrimizde gündüz ve gece hava taarruzlarına karşı yapılan tecrübeler büyük bir muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Harp zamanlarında şehirlerin hava taarruzlarına karşı alacakları müdafaa tertibatı, yapılan bu tecrübelerle sabit olmuştur ki, halkın göstereceği soğuk kanlılıkla ölçülecektir. Bu suretle evvelki gün İzmir tam yirmi dört saat, taarruz ve müdafaa tecrübeleri münasebetile heyecanlı dakikalar yaşamıştır.

Sembolik bir taarruzla başlayan denemeler halkın ruhunu saran hava tehlikesini biraz daha heybetle tebarüz ettirmiş, halkımız tecrübelerin muvaffakiyeti için elinden geleni yapmıştır. Müdafaa denemeleri de hakikaten iyi organize edilmiştir.

Geceleğin tayyareler ufukta görününce projektörler faaliyete geçerek tayyarelerin seyrini takip etmiştir. Şehir, alarm işaretleriyle tahlike vaziyeti alınca ortalık zifiri karanlıklara bürünmüş, gaz maskeli itfaiye grupları ateş işaretine intizar etmiştir.

Gece yardım teşkilâtı çalışmalarına üç ateş makinesi iştirak etmiş ve şehrin her yeri emniyet altına alınmıştır. İşte bu sırada, yani saat onu yirmi dakika geçte tayyareler kendilerini gizlemeye muvaffak olarak işaret bombaları savurmağa ve bu bombalarla bir-

Adapazarında bir Gencin muvaffakiyeti

Adapazarı (Hususî) — Burada İstanbul erkek san'at mektebi talebesinden Esat isminde bir genç gündüzün güneşin şuaından istifade etmek suretile sinema oynatmaktadır. Bu gencin yaptığı tesisat Adapazarlılar tarafından hayret ve takdirlerle karşılanmıştır.

Güneşle sinema oynatan Esat

güneşin ziyasını bu noktada tekâsüf ettirmekte ve bu suretle beyaz perde üzerinde pek vazih görülebilecek bir şekilde hayalleri aksettirmektedir. Bu gencin yaptığı tesisat Adapazarlılar tarafından hayret ve takdirlerle karşılanmıştır.

Adapazarında resim sergisi

Adapazarı (Hususî) — Sabiha Hanım ilk okulunda alay kumandanı Kemalîm himayesinde ilk defa olarak bir resim sergisi vücuda getirilmiştir. Bu sergide muhtelif kimseler tarafından kara kalem, su ve yağlı boya ile yapılmış resimler teşhir edilmektedir. Sergi bir hafta müddetle açık bulundurulacaktır.

Bigada yeni bir mektep

Biga (Hususî) — Yenimahalle köyünde yapılacak olan asri bir ilk okul için 3000 lira tahsisat konmuş ve bunun inşası bir müteahhide ihale olunmuştur.

Hâdiseler Karşısında

Düdüklü çöpçüler

Bursa belediyesi çöpçülere birer düdüklü dağıtmış: Çöpçüler bundan sonra kapılarda :

—Çöpçü !

Diye bağırmyacak, düdüklü çalacaklar mı? Düdüklü tencere görmüşüm ama, düdüklü çöpçü hiç görmemişim, onu da göreceğiz demektir.

Parayı verenle, çöpü alan arasında fark kalmadı; her ikisi de düdüklü çalıyor.

Kimin arabasına binerse onun düdüğünü çalanlar.. Çöpçünün düdüğünü çalmak istedikleri zaman da çöp olup çöpçünün arabasına mı binecekler ? ..

Bursadaki çöpçü, İstanbuldaki çöpçüye bakacak :

— Ne geri adam, diyecek, kurunu yustada olduğu gibi hâlâ çöpçü diye bağırıyor.

Bursada herhalde çöpçü adedi çok az !

— Nereden ?

mi anlamdım. Nereden anladığımı söyleyeyim :

— Memlekette bir düdüklü buhranı başgöstermedi !

Mütenekkiren gezen çöpçüye:

— Ne iş görürsün ?

Diye sorarlarsa :

— Çöpçüyüm !

Diymiyeycek, Çünkü :

— Çöpçü !

Demek yasak :

Cebinden düdüğünü çıkaracak ve öttürecek.

Bir dostum sordu:

— Bursa belediyesinin bu kararına ne dersin ?

— Fevkalâde mükemmel, bilhasna benim işime yaradı.

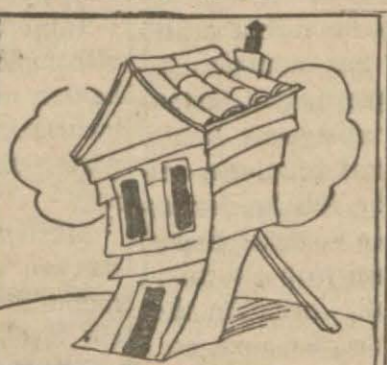
— ? ? ? ? ?

— Bu yazıyı onun sayesinde yazabildim.

Pazar Ola Hasan B. Dıyor Ki:

— Hasan Bey, evlâdım! Senin bana epey iyiliğün dokundu.

Ben de ona mukabil, neyim var, neyim yoksa senin ..

Üzerine çevireceğim. Yalnız sen de bana ufacak bir aylık bağla. Kabul mü ?

Hasan Bey — Hay hay, Bayan teyze ! Hattâ istersen, hiç aylık ta bağlamam !

Kilimlideki kaza nasıl ve niçin oldu?

Grizu elektrik tellerinin kontak yapmasından infilâk etti. Arkadaşlarını kurtarmak isteyenlerden iki kişi öldü, bir günde havzada on bir kişi kazaya kurban gitti

Amele ocaklardan çıkarırken

Zonguldak, (Hususi) — Kilimli maden ocaklarındaki grizu faciasını telefonla bildirmiştim.

Kilimli vilâyet merkezine iki saat uzakta bir nahiyedir. Kaza yerine gitim. Facianın sebeplerini ve tafsilâtını alâkadarlardan dinledim. Kazadan yaralı olarak kurtulan üç amele ile hastanede konuştum; grizu gazının korkunç bir şiddetle patladığı anda ocakta bulunan bu adamlardan kazanın ürpertiçi safhalarını öğrendim.

İçinde grizu patlayan maden ocağı Kilimli sirtlarındadır. Mühendis Naci Hikmet, ve Selim isimli üç ortak tarafından işletilmektedir.

Grizuya, köylü amele «grizu» dan çok daha güzel bir isim bulmuşlardır. Madenci amele bu gaze «ateş nefes» adını vermiştir. Filhakika grizu ateş ten, cehennem alevinden bir nefestir.

Ateş nefesi, kazılan maden kömürü neşreder. Hava içindeki kesafeti yüzde 8, 9 ve 10 u bulunca bu müthiş gaz işba haline gelmiş demektir. Bir maden ci ağzile, «ateş nefesin kütlemsi» ibrenin bu 8 ile 10 arasında gezindiği sıralarda her an mümkündür. Ancak, ateş nefes kendi kendine patlamaz. Korkunç neticeyi doğurması için, infilâke en elverişli zamanda gazın lâalettayın bir şerare ile temasa gelmesi lazımdır.

Bazan, bir amelenin salladığı kazmanın ucundan, kömür tabakaları arasında sıkışan bir taş rastlamasına fırlayan kıvılcım bile ateş nefesi tutuşturmağa yetebilir. Ve böylece olan kazalar Zonguldakta da görülmüştür.

Öyle olduğu içindir ki maden ocaklarında ateş çıkaracak herşey kontrol altına alınmıştır.

Ocağa girerken amelenin üstü başı aranır, üzerinde kibrit, sigara, kav, çakmak gibi şeyler bulunanlar şiddetli cezalara çarptırılır. Ocak içinde kömür

damarlarına atılan lâğımlara ateş vermek için, dışarı sızdırmadan içine geçen fitili yakan emniyet kibriti kullanılır. Lâgımı daha emniyetli ateşlemek için emniyet kibritinden yüz kere daha emniyetli olan elektrikli ateşleme makinesi kullanılır. Bu makinenin man yato kolu çevrilince hâsıl olan cereyan, yere döşenen tellerle lâğımları patlatır.

Kilimlideki kaza, işte emniyet kibritinden yüz kere daha emniyetli olan bu lâgım ateşleme makinesinin yere döşenen tellerinin kontak yapmasından vukua gelmiştir.

Kazadan sağ kurtulan amelenin anlattıklarına göre, lâzım atacak ameleler patlayacak lâgımın tesirinden korunmak için yere tel döşeye döşeye uzaklaşmışlar, kâfi derecede bir mesafeye çekildikten sonrada makinenin manyato kolunu çevirmişlerdir. O zaman lâgım patlaması yerine tarif edilemeyecek kadar korkunç ve şiddetli bir gürültü olmuştur. Müthiş bir ateş kasırgası halinde boşluklara saldıran alevler önünde kalan altı amele bir anda kömür haline gelivermişlerdir

Patlama sahasından daha uzakta olan üç amele de yere atılmalarına ve ateş kasırgasının kendilerini sadece okşayıp geçmesine rağmen ağır bir şekilde yaralanmışlardır.

Buraya kadar kazanın birinci safhasındayız. Grizu patlamıştır. Hâdise bir emri vakidir. Az daha tedbirsiz bir hareket üç kişinin ölümüne sebebiyet vermiştir.

Kazayı anlayan ocak mühendisi Cemal, maden başçavuşu İtalyan Cuvani Monelya, İsmail çavuş ve daha bir amele derhal ocağa dalmışlardır.

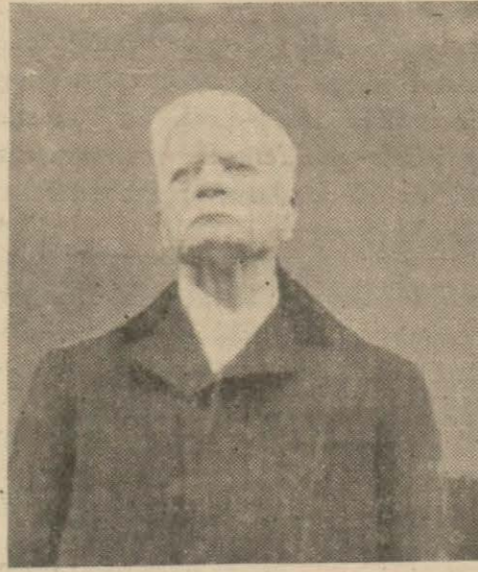
Bu delice bir harekettir. Böyle kazalara âni olarak koşabilmek için maden ocaklarına mahsus gaz maskeleri tak-

Muvaffakiyetli Bir ameliyatın Neticesi

Zaimis gözlerini açınca ilk gördüğü kadınla evlenmiş...

Yunanistanın geçenlerde vefat eden Cumhurbaşkanı, bir aralık gözlerini kaybetmişti, üç sene kadar dünyanın renklerine ve şekillerine karşı kapalı kaldıktan sonra Viyanada bir profesör, bir ameliyat sayesinde bu gözlerle tekrar görme kabiliyeti verilebileceğini söylemiş ve bunun üzerine ameliyat yapılmıştı. Ameliyattan sonra bir ay müddetle bu gözlerin kapalı kalması lâzım geliyordu. Bu maksatla gözler sıkı bir sargı ile sarılmış, böylece aradan bir ay geçmişti. Nihayet açılma vakti geldi.

Zaimis acaba görebilecek miydi? Sargının son kıvrımı gözlerin önünden kalkınca Zaimis karşısında güzel bir kızın, o meşhur Viyana kızlarına mahsus, tatlı, ve dilber tebessümü ile

Geçenlerde ölen son Yunan Cumhurbaşkanı Zaimis

kendisine baktığını görmez mi? Üç hafta sonra Zaimis, kolunda genç zevcesi ile beraber, mes'ut ve neşeli, Atinaya döndü. Karısını dostlarına takdim ederken daima:

«Gözlerimi hayata yeniden açan ve onları gene kapayacak olan karım!» diye takdim etti ve sonra: «Fakat, eğer o zamana kadar kafesinde oturabilirsem!» sözünü söyledi.

Bu tarihten yedi sene sonra, geçenlerde, Zaimisin gözlerini gene aynı eller kapamış ve kuş kafesinden memnun olduğu için Lerostaki malikânesinden ayrılmamaya karar vermiştir.

mak lazımdır. (*) Fakat bu maskelerden yoktur. Uzak bir şirket ocağından istenilen maskeler gelinceye kadar içerde boğucu gazlardan zehirlenler, göçük altında kalanlar varsa ne olacak? Grizu patladıktan sonra dehşetli karbon hâmisine neşreder. Bir adamı bir kaç dakika içinde öldürmeğe kâfidir.

Grizu patladıktan sonra ocağı kaplayan boğucu gazı kaçırmak için içeri uzanan hava borularının musluklarını açmak ve bol bol tazyik edilmiş hava göndermek lazımdır. Bu işler yapılmıştır. Fakat aradan geçen zaman boğucu gazı defetmeğe kâfi değildir. Nitekim ellerinde madenci lâmbaları ile karanlık galerilerde koşan dört adamdan evvelâ mühendis bir fenalık hissetmiş ve:

— Bana fenalık geliyor. Fena oluyorum!

Diyebildikten sonra yere yuvarlanmış. Mühendisten biraz daha ileride yürüyen ve kazaya uğrayan arkadaşlarına yardıma koşan zavallı İsmail çavuş ile arkadaşı ve zavallı Cuvani boğucu gazın tesiriyle yere yuvarlanmışlar ve derhal ölmüşlerdir. Mühendisin hayatı güçlükle kurtarılabilmiştir.

Dokuz kişinin hayatına mal olan maden faciası büyük bir teessür uyandırmıştır.

Çatalağzı - Zonguldak tünelineki göküntüde birinin öldüğünü, birinin yaralandığını evvelce bildirdiğim amelelerden yaralı olan da bugün hastanede ölmüştür. Böylelikle dün, Zonguldak için on bir kişinin birden ölümünü kaydeden meş'um bir gün olmuştur.

A. N.

Eu maskeler zehirli gaz maskeleri gibi değildir. Bildiğimiz maskeler dışarıdan gelen zehirli havayı süzüp saf hava alırlar. Ocak maskeleri dışarıdan hava almazlar. Sırtta taşınan bir çanta içindeki oksijen tüpleri hava verir. Tüp içindeki hava üç saat kadar sürer. Biteceği zaman âlet otomatik olarak zil çalmak suretiyle havasızlık tehlikesini bildirir.

Yeni Antrenörden çok istifade edeceğiz

Futbol federasyonu reisi Hamdi Emin, memlekette antrenör, hakem yetiştirileceğini, sahalar yapılacağını, 1940 da iyi neticeler alabileceğimizi söylüyor

Asansörden çıkınca :

— Sola sapım, sağa bükülün. 9 numara dediler.

Sola saptım, sağa büküldüm. 9 numaranın kapısı aralık. İçeri baktım. Denklemin üzerine konulmuş bir bisikletin arka tekerleği ile gözğöze geldik. Kendi kendime :

— Tamam dedim, yanlış gelmemi - şim. Borsa dairesinde de bisikletin işi olamaz ya.

— Bay Hamdi Emine arıyorum. dedim.

— Buyurun içeridedir dediler. Ara kapıdan geçtim. İstanbul spor kurumu başkanı Hamdi Emin bir arkadaşile konuşuyordu. Bana yer gösterdiler. Oturdum.

Hamdi Emin işini bitirince bana döndü:

— Buyurun, dedi, konuşalım.

İlk sual :

— Futbolde neden mütemadiyen yeniliyoruz acaba ?

— Bunun çok sayılmış sebeplerini bırakın da saymıyayım, sizinle yeni ta-

savvurlarımız ve yeni projelerimiz üstünde konuşalım. Yapmak istediğimizi anlatırsam, futbolde neden, hangi noksanlar yüzünden mağlûp olduğumuz meydana çıkmış olmaz mı? Gazetelerde okuduğunuz. İngiltereden M. Booth adında bir baş antrenör getirttik. Bu işi yaparken de şöyle düşündük: Memleketimizde futbolün esası, kökü, yuktur. Bütün çalışmalar, sistemsiz, temelsiz yapılıyor. Ve bu şu urus çalışmaların neticesi de tabii mağlûbiyet oluyor du. Şu halde yapılacak iş nedir? Yapılacak ilkiş memle-

kette futbolün temelini, sistemli bir yoldan giderek kur maktır. Hattâ bizim şimdi getirttiğimiz futbol baş antrenörü, bu sistemi, Almanya'da tat bika başlamış, ve muvaffakiyetle başarmıştır. Memleketimizde futbolün temelini kurmak için ilk ana programımız şudur: Baş antrenör, Türk futbolünün cüzü tamlarını teşkil eden kulüplerimizden birer ehliyetli âzaya evvelâ antrenörlük, yani bir futbolcüyü sistemli bir surette yetiştirmek ilmini öğretecektir. Bu suretle az zamanda her kulüp muktadir bir mütehasstan ders almış muktadir birer yerli antrenör sahibi olacaktır.

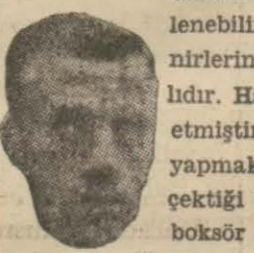
İşte bu yerli antrenörler sistemli futbol öğretmek kabiliyetini elde ettikten sonra meselenin oldukça zor bir safhası halledilmiş ve istikbal için muvaffak olma imkânları yarı yarıya temin edilmiş bulunacaktır.

Bir taraftan muktadir futbol mütehasısları yetiştiren baş antrenör, diğer taraftan da kulüplerin faal idmanlarını kısım kısım toplayarak konferanslar vasıtasile nazarı bilgilerin artırılmasına çalışacaktır. Bu konferansları teshil için futbolde mahsus hususî ders filmleri, mknatışlı futbol tatbikat levhaları kullanılacak, futbolün ileri sistem ve tekniği sporcularımıza anlatılacaktır.

Her antrenör kendi mntakasında istidatlı genç futbolcülerini topharak bunların sistemli bir surette çalışmalarını temin edecektir. Bu ihtisas sahibi mu-

“Ben zorla mağlûp edildim,”

Pazar günü mağlûp olan Yorgos yazıyor: «Ben mağlûp olmadım, boksör Küçük Kemal tarafından pazar günü zorla mglûp

edildim. Ben oyunda sınırlenebilirim, fakat hakem sınırlarına mağlûp olmamalıdır. Hâdise şöyle cereyan etmiştir: Hakem bana ihtar yapmak için beni kenara çektiği bir anda Romanyalı boksör hakemi de iterek üzerine hücum etmiş ve yumruk vermiştir.

Böyle bir harekete tevessül eden bir boksör ebediyen ringten uzaklaştırılır. O sırada Kemal bana, haydi dövüş dedi. Ben de:

— Onu diskalifiye etmek lâzım dedim, Kemal fazla söz dinlemedi ve gidip rakibini elini kaldırdı. Ve söylemediğim sözleri bana izafe ederek:

— Abandone etti, dedi. Böyle bir sey varit değildir. Saniyen Romanyalı boksör, dirseğile yumruğumu memnu mntakalara sürüklüyordu. Bu suretle beni diskalifiye ettirmek yoluna döktü. Nefesim gayet iyi idi, yorulmadığım, yanmdakiler gördüler.

Ben hiley baş vurma gibi bir hareket yapmağı aklıma getirmem, senelerden beri beni tanıyanlar bunu bilirler, Türk renklerle Yunanistanda dövüşen ben Yorgos Timurumdur. Teodoresku isterse kendi hesabına gider kendisile Bükreşte de çarpışırım.

27/9/36

Yorgos

Federasyon Reisi Hamdi Emin

besi altında bu genç oyuncuları futboldeki bilgi ve kabiliyetleri tesbit edilecek, bu muhtelif mntakalarda hazır-

lanmış genç takımlar her fırsatta karşılaştırılacak, ve müsabaka heyecanına alışınlar diye sık sık cenbe temaslari yaptırılacaktır.

Konuşmaya başlarken bugünkü acıklı vaziyetin tenkidinden sarfına zarar ederek yapılacak işlerin noksanları göstereceğini söyleyen Bay Hamdi Emine, «aşağı yukarı evet.» demekle hatâ ettiği mi şimdi anlıyorum. Vaziyet tamami ortada. İşin kulüpçülüğe betonlaşmış şöretleri okşamaya tahammülü olmadığı iyice anlaşılmış. Bu projeler ciddiyetle tatbik edilirse 1940 Olimpiyadında ümit bekliyen bizler, hayırlı neticelerle karşılaşacağız.

Bunları düşünürken aklıma birden bire çok eski ve çok acıklı bir dert geldi. Hemen sorudum: — Ya saha meselesi ? Hamdi Emin de aynı derdin acısını çekiyor olmalı ki:

— Hiç sormayın, diye yanıp yakılmaya başladı, hiç sormayın orasını. Lâf aramızda, antrenörü daha stadyoma götürmedim. Nasıl götürülür canım, işte bizim çocuklar bu beton döşemenin üzerinde oynarlar. Birer fedai kişidirler. nasıl diyeyim?

Maamafih bu yıl bütçede yaptığımız tadilat bu esasl derdi tamamiye değilse bile imkân nisbetinde halledecektir. Yani muhakkak bir yumuşak topraklı çimen saha yapacağız. Hem başka türlü olmasına, bu şartlarla futbolcüyü yetiştirmeğe imkân da yok.

Tabii bütün bu istikbalde tahakkuk ettirmeğe çalıştığımız projeler içinde hakem meselesi var. Bu suretle yarım hazırlarken memlekette futbole karşı gösterilen alâkayı söndürmek istemiyorduz.

Müsbet bir çalışma sahası bulduğundan ve iyi neticeler alacağından çok memnun olan Hamdi Emine izahatı için teşekkür eder ek ayrıldı.

Dördüncü Vakıf Hamım merdivenlerini inerken gözümün önünde, kocaman asri bir stadyomun yumuşak çimen sahasında ateş gibi koşan, sıçrayan, muvaffak olan on bir delikanlı vardı. Ümit ve havalı tatlı sesler...

GÖNÜL İŞLERİ

Inanmamanın da Kendisine mohsus Acı bir zevki vardır

Ankardan bir mektup aldım. «Ş. ve M.» imzasını kullanan bir okuyucum, bu mektubu sevgilisi ile müsterek yazmış. Gençlik hisleri hoşuma gitti. Mektubu size de aynen okutacağım. Diyorlar ki:

— «Teyzeciğim,

«İkimiz de genciz. Birbirimizi çilginca seviyoruz. Fakat sevgilimde artık hastalık haline gelmiş bir hal mevcut: İnanmamak. Beni sevdiği halde inanmıyor. Bana: «Beni aldatmıyacağımı, beni mes'ut edeceğimi zamanla anlarm. Zamana daha çok inanırım» diyor.

Ben niçin zamana daha çok inandığımı soruyorum. O, şimdiki erkeklerle güven olmadığımı, bir çok defa bunu arkadaşlarında gördüğünü söylüyor.

Onun uzun bir zamanla bana inanması beni muztarip ettiği gibi o da müsteki... «Ne yapayım elimde değil» diyor.

Ben kendimi bir an evvel inandırmağ istiyorum. Kendimde onu

mes'ut edecek kuvveti buluyorum. Mes'ut edeceğime eminim. Fikirlerimizde çok iyi bir anlaşma var. Yalnız sevgilimde bu inanmamak hastalığı olduğu için evlenmeyi zamana ve uzun bir nişan devresine bırakıyorum.

Kendisini nasıl inandırırım? Cevabımızı ikimiz de sabırsızlıkla bekliyoruz.»

Gönül işlerinin, bu şeklide inanmamanın, inanmaz görünmenin, teminat istemenin, teminat vermenin ve yemin etmenin de kendisine mahsus bir zevki vardır. Öyle bir zevk ki aradan seneler geçip te her şeyi vü-zuh ve kat'iyet kesbettikten sonra bir daha dirilemez, tekrar doğması mümkün değildir.

Niçin şikâyet ediyorsunuz? Bırakınız bu devre de böyle geçsin!

Yalnız. Yalnız bunu nişan safhasını uzatmaya bir vesile ihtihaz etmeyiniz. Ziyanlı çıkarsınız. Aşk her zaman aynı sıcaklığını muhafaza etmez. Ateşin azamî hararetinden istifade etmelidir. Bu noktayı bilhas-sa genç kız hesabına söylüyorum,

TEYZE

İmrallıda mahkûmlar arasında:

Cemiyete faydalı insan yetiştiren hapisane

Mahkûm bir balıkçı: "İmkân olsa burada konserve fabrikası yaparız," diyor. İslâhî hal etmiş insanlar kendilerine gösterilen emniyete lâyık bir surette hareket ediyorlar

Mahkûmlar saz dinliyorlar

İmrallide mahkûmlar arasındayız. İçlerinden biri anlatıyor :
— Ne yaparsın? Olan oldu. Bir defa işledik. Sarhoşluk birşey dinler mi? Soruyorum:
— Kaç senen kaldı ?
Birçok kere tekrarlamış olacak ki, pek çabuk söylüyverdi :
— Dört buçuk senem.
Belki de en acı tarafına dokunmuş-tum. Mevzuu değiştirdim.
— Nerelisin ?
— Bana, Mudanyalı Balıkçı Ahmet derler. Yerimiz pek yakın ama, ne gelebiliyorlar, ne de gidebiliyoruz. Ne yaparsın, çekeceğiz.
— Öyle anlaşılıyor ki, 7 - 8 senedir yatıyorsunuz. Çoluğun, çocuğun var mı bari?
— İki çocuğum var. En büyüğü şim-

Mahkûmlardan balıkçı Ahmet

di dokuzuna bastı. Haber geliyor, Mudanya mektebinde okuyormuş..
— Onları özlüyor musun?
— Özlemez olur muyum? Merakta-yım bile... Bizimkiler fakir çocuğu na-sıl okutacaklar bilmem?
— Sen merak etme. Devlet okutur onu.
Buradaki yaşayıştan menun mu-sun ?
Cevap veriyor :
— Ben Bursa hapisanesinde yatı-yordum. Buraya gelince rahat ediver-dim.
Tekrar sordum :
— Eksikleriniz neler ?
Gene en nazik taraftan sual açmış-tım. Çünkü mahkûm derin derin içini çekti ve :
— Burada çok serbestiz. İsteddiğimiz saatte çıkıyor, teknil adayı dolaşabili-yoruz. Hattâ yaz günleri koğuşa bile girmiyoruz.
Başım Mudanya tarafına çevirip tek-rar bana baktıktan sonra :
— Herşey iyi hoş ama, köyde ol-sam, akşama kadar çalışır, akşam olun-

ca da çoluğum ve çocuğumun arasında bacaklarımı uzatıp bir cigara tellendire bilsem..
Mahkûm sözlerinde çok samimi idi. Bülbül öyle değil midir? Altın kafesi yaldızlı odaları bir anda terkeder, çalı-lar otlar arasına koşar.
Ah hürriyet.. İnsan böyle zamanda onu daha çok özlüyor. Öyle değil mi -dir ki? Hasta olmayınca sıhhatin kadri bilinmez.
Mahkûm devam etti :
— Ben balıkçıyım. Mudanyada iken ağlarım ve balıkçı kayıklarım vardı. İş-te benim de en büyük zevkim, onlardı-r.
Burada konuşması yavaşladı:
— Hem ne kadar iyi olurdu. Şura -cıkta sekiz on tayfalık bir balıkçı kayı-ğım olsa... Alimallah dünyanın bahğı-nı tutarım. Barbunya, sardalye, uskum ru ve istakoz.. Hepsi buranın denizin -de mevcut.
Müjdeledim :
— Yakında onu da yapacaklarımı-s. Bize söylediler.
Gözleri parladı :
— Biz de duyduk. Beşyüz liralık bir masrafla ben burada gayet güzel bir ağ düzerim. Tayfalarımı hazırlar, onla-rı yetiştirir ve denize açılırım.
Bizim Ahmet dalmıştı, dokunmadım. O da devam etti :
— Dünyanın bahğını tutarım. Bize yettiği gibi burada tuttuğum balıklar-la mükemmel bir konserve fabrikası yapılı-r. Dışarıya da satarız.
Yürüyerek denizin kıyısına kadar gel miştik. Hemen yanımdan ayrıldı. İşke-leye doğru yürüdü. Ve bir ipi çekerek denizde bağlı yedi sekiz okkalk bir is-takoz meydana çıkardı.
— Demek yemekte bize ikram etti-ğinin o nefis barbunyaları da siz tuttu-nuz ?
— Elbette.. Kendi elceğizimle..
Bu aralık yanıma birkaç mahkûm daha gelmişti. O :
— Aman, dedi. Bizim anlattıkları -mızı ballandıra ballandıra yazmayın sa-kın... Sonra herkes gelmek ister, bizim rahatımız kaçır. Şurada dört beş sene-miz kaldı. Onu bari şu rahatlık içinde bitirelim.
Mahkûm bu sefer birkaç ay evvelki bir hâtırasını anlatmağa başladı:
— Geçenlerde buraya hapisane mü-fettişi gelmişti. Burada kaldı. Onu gö-türmek lâzım gelince, iş bana düştü. Ve şu gördüğümüz sandala müfettişi oturt-tum. Küreklere yaptım. Onu çabucak Mudanyaya vapura yetiştirdim.
Bizim bildiğimiz mahkûm, eli kelep-çeli, arkasında müsellâh bir jandarma.. Ankara caddesinden geçer. Bunlar ise.. Yiyip içiyorlar, koşup oynuyorlar ve çahşıyorlar.
Bu aralık aklıma müfettiş Mutahhar Başoğlunun bir hâtırası geldi :
«Edirne hapisanesini yeni şekilde tesise karar verince, burada çalışanlar-dan ikisinin oraya gönderilmesi kararla-şmış. Ve götürülmek üzere Denizle Atılâ adındaki iki mahkûm seçilmiş.. Fakat en mühim bir mesele gelmiş çat-

GÜNÜN ADAMI

Moris Torez

Moris Torez Fransız Komünist Fir-kası umumî kâtibidir. 1898 de Fransa-nın şimal eyaletlerinden Normandide doğmuştur. Babası bir maden amele-i idi. Kendisi de küçük yaşından beri madenlerde amele olarak çalıştı. Aynı zamanda kültür kabiliyetini de bizzat yükselterek, bugün Avrupada iktisadî bahislerde en salâhiyet sahibi adamların arasında anılacak dereceye çıktı.

Torez dünyada «Halk cephesi» fikri-ni ileri atan adamdır. Bu fikrin ne ka-dar müsbet ve ne derecede kabili tat-bik olduğu, bütün dünya demokrat-ları ve halk teşekkülleri tarafından kabul edilmesile sabittir.
Mavi gözlü, geniş omuzlu, boylu bos-lu bir insan olan Torez, aynı zamanda iyi bir hatip olmakla da maruftur. Düş-manları onun için :
— Torez tam bir Fransızdır. Tam bir halk çocuğudur. derler.
Bununla beraber icraatını daima mahrem tuttuğundan Torez'in alâkayla takip edilen en küçük hareketlerine bile esrarengiz bir mahiyet ve ehemmi-yet verilmektedir.

Vapur nav'unları

Vapur acentelerinin ticaret emtia-sı naklinde yaptıkları tenzilât tacirler-ce az görülüş ve bu defa da Ticaret Odasına şikâyetler vâki olmuştur. Oda bu şikâyetleri tetkik etmektedir.

miş. Bunlar, elleri kelepçeli olarak mı gönderilecek? Uzun bir tereddütten sonra elleri boş olarak gönderilmesine karar verilmiş.

Mutahhar bu sıralarda İstanbulda i-miş. Bir gün Ankara caddesinden inerken karşısında kendisine doğru elini ko-lunu sallıyarak gelmekte olan bu iki mahkûmu görmüş. Yanlarına sokul -muş:

— Hayır ola, yalnız mı gidiyorusu-nuz ?

Onlar :
— Evet demişler, rihtıma çıktık. Jan-darmalar öteki mahkûmlarla kalarak bize :

— Siz haydi gidin, dediler. Biz de Sultanahmetteki hapisaneye teslim olmağa gidiyorduk.

Demek bu iki mahkûm elini kolunu sallıyarak hapisaneye gidecek, kapı-yı vuracaklar ve :

— Biz geldik, diyecekler..
Nitekim de öyle olmuş. Şimdi bu iki mahkûm Edirne hapisanesindedir ve oranın ıslahî işlerinde seflerine yardım ediyorlarmış.

Ahmede sordum:
— Eğlenceleriniz nelerdir ?

Güldü ve :

— Düşün alay..

— Bu nasıl şey ?

— Basbayağı.. Bizim bir kara oğla-nımız vardır. Yani merkebizim. Onu süsler, püsler, üzerine de arkadaşlar-dan birini oturtur, davulla zurna ile gel-in almağa gideriz.

— Bu hoş. Ya cezalarınız ?

— O da var.

Elini yakındaki tepeye doğru kaldırdı :

— Şu tepeyi görüyor musun? Bize ce-za odur işte. Yani oraya gidip gelmek. Daha başkası da vardır.

— Nedir ?

— Kelebek avlarız. Cezalandırılan kimse adedi malûm kelebek avlamağa mahkûm edilir. Ve o da mütemadiyen koşar durur.

İzci KOLAY

Tarihten sayfalar :

Kaçan kurtuluyor...

Hasan Paşa teravîh namazındaydı. Uşağı Şaban safların arasından geçerek yaklaştı. Onun kula-ğına " İdamına ferman verildi geliyorlar. „ dedi

Eskiden devlet adamları arasında gençlikten veya çocukluktan kalma dargınlıklar gittikçe büyür ve yaman bir düşmanlık haline girerdi. Bu yüz -den sarayda dostları veya akrabası o-lanlar, daha ziyade saray kadınlarla müşahiplere intisapları bulunanlar düş-manlarını çekiştirirlerdi. En küçük bir fırsatı kaçırmazlar, düşmanlarının ö-lümüne çalışırlardı.

Böylelikle gerek Anadoluda ve ge-rek Rumelide bir valinin veya beyler-beyinin halka karşı şiddetli davrandı-ğı, rüşvet aldığı haber alınırca hemen idami cihetine gidilirdi. Valilerin de he-men hemen hepsi bu hali bildiklerin -den saray mensuplarına ağır hediye-ler göndererek taraftar kazanmakla be-raber az zamanda büyük para sahibi olmağa çalışırlardı.

Bir valinin yerine gönderilen yeni -sinin elinde oraya tayinine dair fer-

mandan başka eski valinin idamına dair ferman da bulunurdu. Bu ferman-lar hemen hemen daima gizli tutulur-du. Büyük bir nüfuz ve mutlak bir hâ-kimiyet sahibi olarak koca bir vilâyeti dilediği gibi idare eden valiler bir gün veya gece, konaklarında iken ansızın etrafı sipahiler veya yeniçeriler sarar-dı. Yeni vali yanında bir cellâtlar gler eskisini boğdurur, kendisi onun malı-na ve konağına çökerdi.

İdam mahkûm valilerden, çok açık-göz davrananlar bazan kaçabilir ve kur-tulurlardı.

Bunlardan bir tanesi 1634 de Bosna valisi bulunan sabık kaptan hattat Ha-san Paşadır.

Hasan Paşa sarayda hademe iken, Toraman Hasan adında bir Darüssaa-de ağası aklından zoru olan Sultan Mustafanın saltanatını kurtarmak için (Devamı 9 uncu sayfada)

Okuyucu Mektupları

Benim kahvem in Kabahati ne?

Akşehirde Ahmet Altan imzavile bir mektup aldık. Sahibi tahsil mü-nasebetile bir müddettenberi mem-leketinden uzakta yaşıyormuş. Ge-çende ailesini ziyaret etmek üzere dönmüş, döndüğü zaman da beledi-yenin verdiği bir karardan haberdar olmuş. Bu karar şöyle hülâsa edile -bilir:

«Memlekette mevcut kahvehane-lerden gayri sıhhi olanlarını sıh -hileştirmek için bu gibi müessese -lerde zemini çimento yapmak, bo-yanması icabeden yerlerini boyat-mak, tavani olmyanlara tavan yap-tırtmak, asgarî yükseklik olarak ta-üç buçuk metreyi kabul etmek..»

Bu karar memleketin lehindedir çünkü bir defa nüfus kesafetine gö-re adedi fazla olan kahvehaneleri ek-siltmeye yarıyacak, öte taraftan da geriye kalanları sıhhi bir hale getir-meye yardım edecektir. Esasen okuyucumuz da bu şekilde düşün -mektedir. Ve görüşüne göre tavan ir-tifai noktasında bazı ölçü yanlışlıkl-ları olsa bile belediyenin kararı he-yeti umumiyesi itibarile tatbik edil-miştir. Fakat işte bu sırada kendisini şikâyete sevkeden bir mesele hâdis olmuştur. Okuyucumuz hülâsatan di-yor ki:

— Benim de küçük bir kahveha-nem vardır. Kararın icabını yaptırt-mak üzere belediyeye müracaat ede-rek müsaade istedim. Tavanın irtifa-ı alçak olduğu için vermediler. Yükseltmek teklifinde bulundum, o zaman da genişletilmesi lâzım gelen bir yerde bulunduğunu öğrendim. Binanın geri çekilmesine razıyım.

Fakat maalesef şehir plânı henüz kat'i şeklini almadığı için yeni inşaa-ta müsaade edilmiyor. Belediyenin bütçesi müsaide değil, istimlâke geçi-lemiyor, garib bir vaziyette kaldım. Binayı kahve olarak kullanmak mümkün değil, tâmir ettirmek müm-kün değil, satmak mümkün değil, yıkıp yenisini yaptırtmak mümkün değil, ben ne yapayım?..

Buna benzer vaziyetler ara sıra İstanbulda da görülmez değildir. Eb-niye kanununa göre belediye inşaa-ta müsaade vermemek, başlanmış ola-nını durdurmak, yolu açmak, geniş-liği ve yüksekliği tayin etmek hak -kına maliktir. Okuyucumuzun hu-susi vaziyeti ve hakkında alınan kar-ar kanunun belediyeye verdiği bu müsaadelerin haricinde midir, bil -miyoruz, elimizde vesika yok, hü-küm yürütemeyiz. Fakat bizzat alâ-kadar bu fikirdeyse kaymakama, kaymakam vasıtasile kaza meclisi-ne müracaat edebilir, oradan alacağı hükmü vilâyet nezdinde istinaf et -mek, onu da beğenmezse Dahiliye Vekâletine başvurmak hakkına ma-liklidir. İhtiyar edeceği diğer bir yol vardır ki o da doğrudan doğruya ma-halli mahkemeye müracaat ederek belediye aleyhine dava açmaktır. Hakkı varsa hakkını aramalıdır, gençtir, tahsil görmüştür, bunu ya-pabilir. Diğer taraftan memleketi dü-şündüğü görülen belediyenin bir va-tandaşını da ihmal etmeyeceği işi-kârdır, bunu da ondan bekleriz, ve kendisine hatırlatırız ki bu gibi va-ziyetlerde, şehir plânı yapıldığı za-man eski haline getirmek teahhüdü mukabilinde, zamanla maksur müsaade vermek usulü vardır.

Antakya ve İskenderun Muhtariyeti Mesele Milletler Cemiyetinde görüşüldü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

protokol ile mesut bir şekilde netice lenen bu müzakereler, teşrinisanide icrası mukarrer Suriye parlamento intihabının yapılması ve Şamda meşrutî bir hükümetin teşekkülü akabinde mezkûr parlamento tasdikına arz olunacak şekilde Fransız - Suriye muahedesinin ve müzeyyelâtının metnini tesbit etmektedir.

Mezkûr metin, ancak müstakbel meşrutî Suriye hükümetinde salâhiyet alacak murahhasların imzasından sonra kat'î bir kıymet ihraz edilecektir.

Bazı meseleler henüz kat'î olarak halledilmemiştir. Fakat hususî bir takım ahkâm, bu meselelerin - Fransa ile Lübnan arasında yapılacak müzakerelere mevzu - teşkil edeceğini derişmektedir. Muahede bu meselelerin de hüsnü suretle hallini kolaylaştırmak için icap eden hükümleri ihtiva etmektedir.

Tevfik Rüşti Arasın beyanâtı

Tevfik Rüşti Aras: — Fransa mümesili, Suriyede Fransız hükümetinin yeni bir rejim tatbik etmek fikrinde bulunduğunu bildirdi. Söze başlarken bu hususta mesut bir emsali hatırlatmak isterim. Bu, İngiltere - Irak muahedesidir ve Büyük Britanyanın durbinliği ve Irak zimamdarlarının kıyaseti sayesinde mükemmel neticeler vermiştir.

İrakin Milletler Cemiyetine girişi sırasında, Fransız fevkalâde komiseri ile görüşüldükten sonra asamblede Suriyenin de yakında aynı faydalardan müstefit olacağı ümidini izhar etmiştim. Bugün bu ümidin tahakkukunu vaadeden bir projeye resmen muttali oluyorum.

Türkiyenin Alâkası

Matbuat bu projenin tanzimini haber vermişti. Muhteviyatı henüz meçhuldür. Alâkadar toprakların hemen yakınında bulunan ve bundan başka da Fransa ile çok dostane münasebetler idame eden Türkiyenin böyle bir anlaşmaya olan alâkasını tebarüz ettirmeye lüzum yok gibidir. Memleketim bu iyi komşuluk münasebetlerinden başka beynelmilel mukavelelerden tevellüt eden bir hukuk meselesi dolayısıyla de mezkûr anlaşmaya esaslı bir ehemmiyet atfeder.

İskenderun Ve Antakya

Çünkü mevzuabihalsolan rejimler büyük bir Türk ekseriyetinin ikamet ettiği İskenderun ve Antakya mntakasını da ihtiva etmektedir. Fransız hükümetinin, mezkûr mntakayı da halkın kendi işlerini bizzat kendilerinin görmesini temin eden bir muameleden istifade ettireceğini ümit etmek isterim.

Nasıl ki İrakin, büyük müttefiki İngilterenin müzaheretile kendi topraklarında bir nizam unsuru olarak yaşamak hususundaki yüksek kabiliyetleri bizim İngiltere ile görüş âhengini ve muslihane menfaatlere istinat eden samimî dostluk siyasetimizi sıklaştırmaya hâdim olduysa Suriye, İskenderun ve Antakya mntakalarına bu suretle verilecek imkânın da Fransa ile Türkiye arasındaki samimî münasebetlerde diğer bir bağ teşkil etmesini temenni ederim.

Aynı bakımdan, İngiltere ile Mısırın iki tarafın nef'ine olarak aktettikleri anlaşma münasebetile gerek İngiltereye gerek Mısıra derin sevinçlerimi bildirmek isterim.

Çünkü Mısır, Türkiyenin kendi mukadderatlarına kendilerinin sahip olmaları lehinde, üzerindeki haklarından feragat ettiği ve saadetlerini ve refahlarını şiddetle temenni eylediği memleketler arasında bulunmaktadır.

Fransız Murahhasının Cevabı

Mandalar raportörü olan Rumen delegesi Rüşti Aras'ın yukarıdaki mülâhazalarını kaydettiğini ve raporunda nazarı itibara alacağını söylemiştir. Fransız delegesi Vienof bundan sonra tekrar söz alarak şunu söylemiştir:

Türkiye mümessilinin söylediği sözlere ve Fransa ile Suriye partilerinin konseye arzettiği anlaşmalara varan gayretleri hakkında gösterdiği teveccühe teşekkür ederim.

Kendisine aynı zamanda şunu da işaret etmek isterim ki, üzerinde anlaştığımız muahede projesi, mandater devletle Türkiye arasında yapılan müzakereler neticesinde 1921 de İskenderun sancağı için tanılan muhtariyete Suriyedeki müstakbel idare Suriye devleti tarafından kat'iyen riayet edileceği bakımından Türkiyenin bütün haklarını korumaktadır.

Çünkü bu müstakbel idare mandater devlet tarafından yapılmış beynelmilel mukavelelere mecburî olarak tevâris edecek ve diğer taraftan arzettiğim mühlet zarfında hukuku hükümlerine kavuşacak olan Suriye devleti bu taahhütlere kolayca ve memnuniyetle muvafakat edecektir.

Husule ki bu müstakbel devletin bütün hukuku ammesi muhtariyet prensibine istinat etmektedir. Hatta İskenderun sancağının muhtariyeti ve Dürzü ve Alevî muhtariyetlerine de örnek olacaktır. Bu suretle müstakbel muahedenin resmen tanyacağı Suriyenin tamamıyeti mülkiyesi ve vahdeti bu prensip usullerine tamamilen uymaktadır.

Talebeye zehir satan bir adam yakalandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu adam hariçten ve dahilden temin ettiği eroin, kokain, morfin ve esrarları gayet yüksek fiyatla satarak kendisine ufak bir servet te temin etmiştir.

Süleyman muhtelif mekteplerde tahsil çağında bulunan çocukların ta ayaklarına kadar giderek aramakta ve hattâ parası olmayan talebelere veresiye olarak esrar, eroin ve kokain vermektedir.

Son zamanlarda talebelerinden bazılarının halinde gayratabililik hisseden bir mektep idaresi talebelerin haberi olmadan yatakhane bir araştırma yapmış ve şüphelerini takviye eder mahiyette bir takım delâil elde etmeğe muvaffak olmuştur.

İzinli günlerde çekmecelerinde bunları saklayan talebe takip edilmiş ve bu talebelerin Kadıköyünde Paris sokağında Süleymanın evine girdikleri ve aradan bir müddet geçtikten sonra yüzlerinin solgunlaşarak dışarı çıktıkları ve yürümelerinde bir aksaklık olduğu görülünce tertibat alınmış, ve pazar günü içeride bir kaç kişi bulunurken bir cürmü meşhud yapılmıştır.

Süleymanın evi evvelâ polis tarafından abluka edilmiş ve sonra kapı çalınmıştır.

Polis yukardaki odalarda bu zehirlerle kendilerinden geçmiş bir kaç talebe ile karşılaşmış ve evde arama yapınca paketlerle eroin ve esrar bulunmuştur.

Yapılan tahkikat neticesinde polis, Süleymanın bir takım arkadaşlarının kendisine yardım ettiklerini anlamıştır.

Sterlin esasını kabul ettik

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dün borsada İngiliz lirası 636,5 kuruştan açılmıştır. Sterlin 635 kuruşla 738 kuruş arasında oynayabilecektir.

Diğer taraftan, frank hakkındaki kararın ilânından evvel Fransaya mal göndermiş ve henüz bedelini almamış olan tacirlerin zarar görmemeleri için tedbirler alınacaktır.

Dün öğleden sonra ihracatçılar Türkofiste bir toplantı yapmış ve bu hususta görüşmüşlerdir. Türkofiste Müdürlüğü toplantı neticesini merkeze bildirmiştir. Bugün, yarın hükümetten

"Beynelmilel Para muharebesi,"

(Baştarafı 1 inci sayfada)

adil olacağı bilâhara tesbit edilecektir.

3 — Kambyoların istikrarı için bir sermaye tahsis edilmiştir.

4 — Bu sermaye İngiltere ve Amerikada olduğu gibi Bank dö Frans tarafından idare edilecektir.

5 — Banknotların altına tahvil edilebilmesi muamelesinin tatilini mantıkî olarak altın piyasasının kontrolünü icap ettirecektir. Bu kontrol işini Bank dö Frans yapacaktır.

6 — Elllerinde çubuk veya külçe altın veyahut altın para bulunalar teşrinievvelin onundan evvel hükümeti haberdar edeceklerdir. Hazine bu suretle bildirilmiş olan altınların kıymet fazlasına müsavi bir para tahsil edecektir.

7 — İttihaz edilen tedbirler arasında ücretler nisbetinin yeniden gözden geçirilmesi de vardır.

Ücretler hayat pahalılığının icaplarına intibak ettirilecektir.

10 Temmuz 1936 ve 23 Eylül 1936 tarihleri arasında alınmış olan hazine bonoları hamillerine bazı imtiyazlar bahşedilecektir.

Esbabı mucibe lâyihasında frank kıymetinin indirilmesi nisbetini intihap ederken dahili fiyatların başlıca ecnebi memleketler fiyatları arasında yeniden müsavat vücuda getirilmek zaruretinin kendisine rehber edinmiş olduğunu beyan etmektedir.

Maliye Nazırının Beyanâtı

Bundan sonra kürsüye çıkan maliye nazırı Oryol, söz alarak:

«Ben ancak dünya buhranının, para muharebesinin ve beynelmilel ticaret rekabetinin tesirlerini tesbit ediyorum. Para meselesi aynı zamanda millî ve beynelmileldir.»

Dedikten sonra istihşal kuvvetiyle istihlak kabiliyeti arasındaki farkı, İngiliz lirasıyla dolar ve lirenin devaluasyonunu intaç eden ani buhranı, Halk cephesi kabinesi iktidar mevkiine geldiği zamanki finansal vaziyeti ve «İspanya hâdiselerinden istifade ederek Fransız parasına karşı hücumlarını arttıran» para manevracılarının durumlarını hatırlatmış ve hükümetin spekülâsyon yapanlar aleyhindeki tedbirlerini kaydetmiştir.

Hatibin sözlerini sol cenah mebusları şiddetle alkışlamışlardır.

Maliye nazırının beyanâtından sonra celse gece 21,30 a talik edilmiştir. Bu müzakereler sabaha kadar devam etmiştir.

Celse aralarında Radikal Sosyalist, Sosyalistler ve Komünistler aralarında toplanarak vaziyeti müzakere etmişlerdir. Toplantılardan sonra mezkûr grupların hükümetin teklifini kabul etmeğe karar verdikleri anlaşılmaktadır. Yalnız Komünistlerin bazı ihtirazî kayıtlar dermeyan etmeleri muhtemeldir. Frangın düşürülmesine dair olan yeni kanunların çarşamba veya perşembe günü tasdik edilebileceği beyan edilmiştir.

Ayânda

Ayân Maliye komisyonu ancak yarın sabah (bugün) projeyi teklif edecektir. Bu itibarla proje ancak öğleden sonra ayânda müzakere edilebilecektir.

Sterling bloku

Londra, 28 (Hususî) — Fransanın frank hakkında verdiği karardan sonra bugün dört devlet daha Sterlin blokuna ilthak etmiş olduklarını ilân ettiler. Bunlar: Türkiye, Yunanistan, Hollanda ve Letonyadır.

İtalya, Almanya ve Sovyet Rusya altın esasına sadık kaldıklarını ilân etmişlerdir. Bu karar zahiri bir mahiyettedir. İtalyan kabinesinin yarın (bugün) fevkalâde bir toplantı yaparak ye bu hususta talimat beklenmektedir.

Türk parasının kıymetini muhafaza edeceği hakkındaki tebliğ piyasada derin bir emniyet havası yaratmıştır. Tahvillerimizin hepsi de borsada normal fiyatlardan muamele görmekte, sağlamlığını muhafaza etmektedirler.

Ünitürk dün 21,80 den açılmış, 22,35 de kapanmıştır. Şu vaziyete göre 21 buçuk lira ile 22 buçuk lira arasında oynayan bu tahvil dün 55 kuruş yüksek bir fiyatla kapanmıştır.

Yedinci Balkan oyunları Atınada dördüncü değil üçüncü geldik!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

min edilebilirdi.

En mutena mevkide Başvekil General Metaksas refakatinde Alman propaganda nazırı Göbels ve refikası, ve diğer nazırlar yer almışlardır.

Dün Atina - İstanbul telefonunun bozuk olması dolayısıyla teferrüata ait veremediğim haberleri şimdi bildiriyorum:

Resmigeçit, hurufu heca sırasile yapıldı, önde Bulgarlar, arkada, Yugoslavlar, Romanyalılar, Türkler ve en arkada da Yunanlılar geliyordu. Her millet geçtiği zaman onun marşı çalınıyordu.

Türkleri Yunan milleti samimî ve içten gelen bir sevgi ile seviyor. Marşımız çalındığı ve delikanlılarımız resmigeçit yaptıkları sıralarda ortalığın halini görmeliydi....

Etrafıma baktım, herkes bizi alkışlıyor, «Yaş Türk!» diye bağırıyordu. Kalabalıktan dolayı binlerce meraklı stadyoma girememişlerdi, kapıların önünden, salıverilen güvercinleri seyrediyorlardı. Borazanlar çalıyor, toplar atılıyordu.

Bizim çocuklarımız hayli heyecanlıydılar. Beynelmîlel temasların sık sık yapılmaması böyle müheyyic anlarda kendini gösteriyordu.

İrfanın gelmeyeceğinden korkuyorduk, fakat son dakikada yetişti. Fethi ise önümüzdeki pazara müsabakaya iştirak edeceği için acele etmemiş, İrfanın müsabakalara yetişmesi yüzümüzü güldürdü. Nitekim gülle atmada üçüncü olduk.

Bizim antrenörün söylediği ve benim de dün size bildirdiğim tahminler hemen hemen doğru çıktı. Bugünkü müsabakaların sonunda Romanya ile beraber üçüncüyüz (*)

Birinciliği tahmin ettiğimiz gibi Yunanlılar aldılar, bir kaç senedenberiden kaçırmadıkları bu muvaffakiyeti belliydi ki gene muhafaza etmek için, büyük gayretler sarfetmişlerdi. Mesele Frangudis 100 metrede 10,6/10 koşarak fevkalâde bir netice aldı, diğerleri de ona göre....

Neticede Yunanlılar 41 puvanla birinci, Yugoslavlar 22 puvanla ikinci, biz ve Romanyalılar 12 puvanla üçüncü, Bulgaristan da 3 puvanla sonuncu gelmektedir.

Neticeleri bildiriyorum: 100 metrede Frangudis Yunanlı 10,6/10.

Sakaleriu Yunanlı 11,3/10.

Luiza Romanyalı 11,5/10.

(*) Bu sabahki gazetelerin bazıları dördüncü olduğumuzu yazmışlardır. Haber yanlış almıştır, dördüncü değil üçüncüyüz.

ni malî vaziyet hakkında kat'î bir karar vermeleri de muhtemel telâkki edilmektedir.

İtalya borsaları teşrinievvelin birine kadar kapalı bulunacaklardır.

Diğer taraftan beyanatta bulunan Alman nazırı, Alman parasının hiç bir suretle kıymetten düşürülmeyeceğini söylemiştir.

Yunanistanın Vaziyeti

Yunanistana gelince Millî banka hükümetle mutabık olarak Yunan parasının sterling üzerine alısta 546, satışta (550) drahmî olarak tesbit etmiştir. İsviçre frangi da yüzde otuz nisbetinde kıymetten düşürülmüştür.

Romanya Ve Bulgaristan

Romanya ve Bulgaristana gelince, bu devletler paralarının Fransız frangi devaluasyonundan hiç bir suretle müteessir olmayacağını resmen ilân etmişlerdir.

Dünya gazeteleri ümitvar

Londra, 28 (Hususî) — Bütün dünya gazeteleri para esaslarının değiştirilmesi etrafındaki mücadelenin hayırlı neticeler vereceği kanaatini izhar etmektedirler.

Bauer Yugoslavyalı 11,7/10. 800 metrede: Geurgekopulo Yunan 1,59,8.

Gorsek: Yugoslav 2,21. Lapusar: Romanyalı 2,3,3. 110 metre mâniyalı: Mandikas Yunanlı 15,5

Baradoviç Yugoslavyalı 16. Skiadas Yunanlı 16,1. Yükksek atlamada: Pantazis, Yunanlı 1,85

Pulat: Türk 1,80. Maks: Yugoslavyalı 1,75. Buraevoviç: Yugoslavyalı 1,75. Panayatof: Bulgar 1,75.

Çülle atma: Kovaseviç: Yugoslavya 14,13. Stryanakis: Yunanlı 13,90. İrfan: Türk 13,75.

Guro: Romanyalı 13,61. Veysi: Türk 13,22. Duakef: Bulgar 13,04.

1000 metre: Kiryakidis: Yunanlı 33,05,8. Haristoe: Yunanlı 33,40,2.

Vostakis: Yunanlı 34,02. Maksut Riza: Türk 34,55. Burkan: Yugoslavyalı 35,19,4.

Müsabakalardan sonra atletizm federasyonu reisi Vildan Aşir ile konuştum. Baña şu sözleri söyledi:

— Çocuklarımızın kazandıkları neticelerden memnûn. Ellerinden geleni yapmışlardır. Canla başla çalıştılar. Mesâilerine bu yolda devam ederlerse kısa zamanda çok iyi derecelere yükselcekleri muhakkaktır. Kendilerini tebrik ederim.

Geçen sene olimpiyadların ilk gününde şu neticeler alınmıştır:

Yunanistan 41, Yugoslavya 26, Romanya 21, Türkiye 14, Bulgaristan 0.

Bayrak yarışı dün yapıldı

Atina, 28 (Arkadaşımız Ömer Besim bildiriyor) — Dünkü müsabakaların kararlığı kalmaya yüzünden tehir edilen 4 x 400 bayrak yarışı bugün büyük kalabalık önünde yapıldı. Müsabaka heyecanlı oldu. İkinci adama kadar üçüncü vaziyette idik. Yunanistan birinci, Yugoslavya ikinci, Romanya üçüncü, biz dördüncü, Bulgaristan beşinci oldu.

Bizim takım Melih, Recep, Müncl, Galip.

Yunanistan 3,31,6 da yarışı Mantika-sın büyük eforile bitirdi.

Bugün Balkanlı atletler Delfideki Olimpiyat harabelerini ziyarete gittiler. Seyahat iki gün sürecek, atletlerimiz gelecek haftaki müsabakalara hazırlamak için Atınada kaldılar. Seyahate takım namına Federasyon reisi iştirak etmektedir.

Atina stadyomunda gelecek müsabaka perşembe günü yapılacaktır.

Ömer Besim

Beynelmîlel bir sulh konferansı

Cenevre, 28 (Hususî) — Ünitèd Press muhabiri bildiriyor:

Milletler Cemiyeti mahafilinde söylendiğine göre, Sovyet Hariciye Komiseri Litvinof, Asamblesinin son celsesinde beynelmilel bir sulh konferansının aktini teklif edecektir.

Beşler konferansı ile hiç alakası olmayan bu konferans, Lokarnoculardan evvel yahut sonra toplanabilecektir.

Litvinof'un Milletler Cemiyetinde Beyanâtı

Cenevre 28 (Hususî) — Milletler Cemiyeti Asamblesinin bugünkü toplantısında söz alan Sovyet Hariciye Komiseri Litvinof, şiddetli kelimelerle Almanyaya karşı hücum ederek, Nürembergdeki Nazi kongresi münasebetile söylenen nutukları tetkik etmiştir.

Hatip İspanya hâdiselerinde Sovyetlere atfedilen isnatların tamamen yalan olduğunu bildirmiştir.

Litvinof, dünya sulhunun idamesi için iki tarafı ve mntakavî paktlar akdına taraftar olduğunu beyan etmiştir.

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan : Kadircan Kafli

Son Posta'nın tarihî tefriki

Numara : 84

Mansur kardinal Merkandoya baktı. O bu telâş arasında soğuk kanlılığını muhafazaya çalışıyor, hattâ mihrabın sol tarafındaki dua odasına ve oradan da arka kapıdan dışarı çıkmayı tasarladığı belli oluyordu.

Mansur bir şey söylemeden valiyi göğsünden itti:

— Çekil önümden!

Diye bağırıldı.

Marki dö Gomar hem kuvvetli hem de iri bir adamdı. Mansurun yumruğu ona hafif gelmişti. Kardinal ise kaçmak için sola dönmüştü.

Mansur elini beline götürdü. Oradan bir tabanca çekti ve Marki dö Gomarın göğsüne boşaltarak homurdandı:

— Sen de bu hesaba gir, alçak...

Ortalık büsbütün karıştı.

— Bir haydut... Valiye koşun. Vali vuruldu...

Sesler ve bağrışlar ortalığı daha çok karıştırmaktan başka bir şeye yaramıyordu.

Mansur yere yıkılmak üzere sallanan valiyi son bir yumruk attıktan sonra mihraba doğru atıldı.

Kardinal onun yaptıklarını ve kendi üzerine de geldiğini çok iyi görmüştü. O da sola ve dua odasına doğru koştu.

Mansur tam kapıyı kapıyacağı sırada yetişti ve omuz vererek arkasından daldı. İçeriden bir inilti, bir küfür... Bir homurdanma duyuldu.

Ağır bir vücudun yere düşmesinden çıkan bir ses işitildi.

Marki dö Gomar son nefesini verirken bile mihrab tarafına bakıyordu ve dua odasını göstererek:

— Orada... Oraya girdi... tutunuz!

Diye zabıtlere emir veriyordu.

Jan Portondo hepsinden önce kılıcını çekti, valina gösterdiği tarafa koştu. Fakat dua odasının kardinal Merkandonun kanlar içinde can çekiştiğini gördü.

Kardinal son nefesini vermek üzereydi. Oradaki küçük bir kapıyı gösterdi:

— Oradan... Oradan gitti...

Bu kapı daracak bir koridora çıkıyordu. Bu koridorun ucunda ise kilisenin arka kapısı bulunuyordu.

★

— 38 —

DENİZDE YANARDAĞI...

Barselonadan bakıldığı zaman görülen ufuk çizgisi üzerinde küçük ve kara bir nokta vardı. Eğer ona yaklaşılabilecek olursa bir sandal ve içinde de başlarına kırmızı çevre bağlamış olan iki levend bulunduğu görülecekti.

İspanyol gemisi Barselon limanından çıktığı zaman sandaldaki iki Türk levendinden biri diğerinin kolunu tuttu:

— Görüyor musun? Bu, sanırım ki beklediğimiz gemidir.

Diğer arkadaşı güneşin ışığı gözlerine vurmasını diye avuçlarını kaşlarına üstüne siper ederek gösterilen yere dikkatle baktı. Sonra:

— Ta kendisi... Hem de ağzına kadar dolu...

Diye cevap verdi.

— Haydi Reise haber verelim.

— Haydi.

İkisi de küreklere yapıştılar. Biraz sonra da yelkeni açtılar.

Bir mil kadar ötede duran Türk kadırgasına doğru hızla gidiyorlardı.

İlyas Reis kıç kasara üzerinde ve ayakta duruyor, ne zamandanberi göz-cülerin dönüşünü bekliyordu. Aynı zamanda dört tarafa bakıyor, bir düşman gemisi tarafından görülüp de haber verilmesin diye dikkat ediyordu.

Henüz Türk donanmasının gittiği her tarafa yayılmadığı için gemiler buralara gelmiyorlardı. Korsika tarafından görünen bir gemi ise Türk kadırgasını uzaktan görür görmez gerisin geriye kaçmıştı. İlyas Reis onu kovalamayı bir an bile düşünmemişti.

Leventlerin getirdiği haber İlyas Reisi sevindirmişti. Çünkü o Don Alfonso'nun o gün Valansiyaya doğru hareket edeceğine dair verilen kararın değişmesi ihtimalinden korktuğu kadar hiç bir şeyden korkmuyordu. Çünkü bugünkü fırsat binde bir ele geçen fırsatlardan biriydi.

İlyas Reisin bu düşünceleri arasında Küçük Alinin garib vaziyeti de başta geliyordu.

Bu genç kız kimdi? Sadece harbetmek için mi gemiye girmişti. Nasıl da belli etmemişti?

Onunla ilk tanıştığı zamandanberi olup geçenleri düşünüyor, Küçük Alinin yelkenleri pek güzel tamir ettiği, kaba işleri yapamayışını gözünün önüne getiriyor, hattâ ona bir defa:

— Seni anan yanlış doğurmuş. Kız olacaktın sen!

Dediğini bile hatırlıyordu.

Düşündükçe Küçük Alinin kıymeti artıyordu.

Bu kadar cesur bir kıza hayatında hiç rastlamamıştı. Bütün Türk kadın-

ları erkeklerinin harbettığı zamanlarda onların yiyeceklerini hazırlamak, öte beri taşımak, yaralarını sarmak gibi işlerde yardım ediyorlardı amma, bunlardan birisinin böyle saçlarını keserek ve erkek elbisesi giyerek bu kadar leventleri ve Reisi aldatacağını, saşlara gireceğini hiç düşünmemişti.

O zamana kadar hiç bir kadına ve kıza karşı bağılantı duymıyan İlyas Reis bu genç kıza takdirle anıyordu. Onu bir an önce düşmandan kurtarmak, yarıdan ve tekrar görmek, kim olduğunu anlamak istiyordu.

Bunun için avını kaçırmamaya çok dikkat ediyordu.

Leventler güverteye alındı. Sandal yedeğe bağlandı. İlyas Reis, grandi direğinin ip merdivenlerine tırmandı. Çanaklığa ve daha sonra direğin en tepesine çıktı.

İspanyol gemisi görünmüyordu. Ufukta arkasında kalıyordu.

Koca Aliye seslendi:

— Kürek çek... Kıyıya doğru... Yaş!

İlyas Reis Korsika akınından sonra Hayreddin Beyin ona hediye ettiği dürbünle ufuk arkasını araştırıyordu.

[Arkası var]

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 7 inci sayfada)

şehzadeleri öldürmek isteyince, kendisi daha erken davranmış, Toraman Hasanla arkadaşlarını öldürmüştü. Genç Osman ve dördüncü Murat ta kurtulan şehzadeler arasındaydı. Bu yüzden Hasan Paşa birdenbire yükselmışti.

Hasan Paşa Bosna valisi iken oradaki bir kaç zengin adam onu çeke-mediler. Bosnalı bir tüccarın oğlu olup dördüncü Muradın müsahibi olan silâhtar Mustafaya gizlice haber yollayarak bir çok yolsuzluklar yaptığını ileri sürdüler. Mustafa vaktile hattat Hasan Paşaya hizmet etmiş ve daha sonra ona darılmıştı. İntikam fırsatını kaçırmadı ve bire bin katarak padişaha anlattı.

Padişah Bosna valiliği ve Hasan Paşanın da idamı için birer ferman vererek Süleyman Paşayı hemen gönderdi. Süleyman Paşa bütün valilerin yaptığı gibi akrabalarını, usaklarını, sipahilerini topharak büyük bir alayla yola çıktı.

O sırada Hasan Paşanın usaklarından Şaban İstanbulda bulunuyordu. Bir gün Esirpazarı civarındaki Boşnaklar kahvesinde tesadüfen bunu öğrendi. O da hemen atına bindi ve yola çıktı.

Şaban iyi ata biniyordu. Fakat Süleyman Paşa ile adamları da pek acele gidiyorlardı. Saray Bosnaya son konak olan Glasınçe köyünde bir sipahi Süleyman Paşa ile eskiden tanışıyorlardı. Bir gece kalmaları için zorladı. Şaban da bundan istifade ederek o akşam güneş batıktan sonra şehre girdi. Hasan Paşa konakta yoktu. Ramazan olduğu için camide teravih namazı kılıyordu.

Şaban camie koştu. Son cemaat yerine kadar her tarafı doldurmuş olan safaların arasından geçti. Secdeye varmış olan valinin kulağına eğilerek:

— Süleyman Paşa benim idam fermanını alarak geliyor. Çabuk kaç!

Dedi.

Hasan Paşa hemen doğruldu. Kız kardeşinin evinde saklandı. Süleyman Paşa oraya geldi. Fakat Hasan Paşa kadın kıyafetine girerek kurtulmağa muvaffak oldu. Orada kendisini emniyette bulmadığından kadınlardan Reiszade Ali Efendinin evine sığındı. Süleyman Paşanın adamları şehri altüst ediyorlardı. Ali Efendinin evine de geldi. Kadı büyük bir cesaret ve soğukkanlılık gösterdi:

— Aradığımız adam burada değildir. İsterseniz içeri giriniz. Fakat divanı hümayunda vezirler ve kazaskerler ö-

nünde şikâyet hakkımı muhafaza ediyorum. O zaman Sultan Muradın gazabından bakalım nasıl kurtulursunuz? Dedi.

Askerler çekindiler ve gittiler.

Hasan Paşa kılıcını beline, omuzuna sırtına aldı, atına bindi ve dağa çıktı. Dolaşa dolaşa Eflâk taraflarına geldi. Orada bir mağaraya saklandığı sırada bir köylü onu görüp tanıdı. Haber verdi ve askerlerle birlikte gelmeğe başladı. Hasan Paşa farkına vardı. Bir kenara saklandı. Ok atarak köylüyü öldürdü. Ormanın daha sık yerlerine kaçtı.

Bütün kış, üç ay dağlarda serseri dolaştı. Can korkusile âdeti yabani bir adam olmıştu.

Süleyman Paşanın adamları her tarafa dağılıyorlar, gidemedikleri yerlere haberler yolluyorlardı. Hasan Paşa bu yüzden en küçük kasabalara, hattâ köylere uğramıyor, kemerinde altınlar olduğu halde bazan günlerce aç kalıyor, ayazda yatıyordu.

Başlı başına bir dehşet ve macera romanı olan bir yolculuktan sonra İstanbula geldi ve gene gizlendi. Kendisi orada da aranıyor.

Padişah Lehistan üzerine gitmek için hazırlanıyordu. Hasan Paşanın kaçırıldığı haber alınca Süleyman Paşaya olan kızgınlığını, mümkün olduğu kadar asker toplatmak için bahane tuttu ve:

— Sen ki Süleyman Paşanın, yirmi binden eksik adam ile gelirken başın keserim. On yedi yaşından yukarı Bosna askerleriyle gelerek askerle birlikte Edirne sahrasında orduya katılın!

Diye ferman yolladı.

Bu sefer Süleyman Paşa can kaygusuna düşmüştü. Padişahın dilediğinden çok asker topladı.

Hasan Paşa da Valde Kösem Sultan vasıtasile kendisini kurtardı. Hattâ ikinci Muradın bu münasebetle:

— Bir açık göz adam imiş. Artık kıyamam...

Dediği söylenir...

Turan Can

DOYÇE ORIENT BANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkesi: Berlin
Türkiyedeki şubeleri
Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

Hikâye

Malezya Korsanları

Nakleden : Faik Bercmen

Malezya yarım adası seferlerini yapmakta olan ince ve beyaz boyalı İpoh gemisindeyim. Kamaram gene bembeyaz boyalı ve ferahlatıcı idi.

Hareketten sonra bana viski ikram etmiş bulunan süvarinin yanına çıktım. Süvari, ziyaretleri, kaptan köprüsündeki küçük salonda kabul ediyordu. Ben girdiğim vakit orada daha dört beş yolcu gördüm.

Bunların içinde Kanadalı Katolik Misyoner, Filipin adalarından binmiş ve Bangkok'a giden Siyamlı diplomat vardı. Bundan başka şen ve güler yüzlü, ipek elbiseli Javalı kadınla, evli ve balayı seyahati yapan Malezyalı çift te salondaydılar.

Malezyalı karı koca birbirlerine sokulmuşlar duruyorlardı. Misyoner Amerikadan geliyordu. Bir çok maceralar atlattığı bir adamdı...

Bir aralık Misyoner süvariye dönerek şakacı bir sesle sordu:

— Şu meşhur Malezya korsanları bu denizlerden kayboldular mı artık? Çanaklığa ve daha sonra direğin en tepesine çıktı.

İspanyol gemisi görünmüyordu. Ufukta arkasında kalıyordu.

Koca Aliye seslendi:
— Kürek çek... Kıyıya doğru... Yaş!

İlyas Reis Korsika akınından sonra Hayreddin Beyin ona hediye ettiği dürbünle ufuk arkasını araştırıyordu.

— Demek istiyorsunuz ki artık korsan yok öyle mi?
— Bu taraflarda yok. En son korsanlar Çin denizine kaçmak mecburiyetinde kaldılar. Bazan Çin sahillerinde ufak gemilere hücum ediyorlar.

— Tuhaf şey.. Halbuki okuduğum Amerikan gazeteleri bu denizlerde bol bol korsan vak'alarından bahsediyorlar..

— Onlar eski hikâyelerdir.. Benim Malezyalı dümenci kendi yaşını hatırlamıyacak kadar ihtiyardır. Gençliğinden bahsederken beş altı defa korsanlarla çarpıştığını söyler. Belki kendisi de bir korsandı.. Fakat şimdi en itimat ettiğim adam odur..

Kaptan bu sırada dümenin başında dimdik duran ihtiyar dümenciye dönerek onunla Malezya lisanile konuşmağa başladı:

— Söyle bakalım Suloi; bu e-fendiler Malezya korsanları hakkında bir şey anlatmanı istiyorlar.

Suloi dümeni bırakmadan cevap verdi:

— Bunlar çok eski hikâyelerdir kaptan; anlatmağa değmez..

Malezyalı ihtiyar nedense hiç bir şey anlatmadı..

★

Yemek zamanını beklemek üzere elime bir kitap alarak güvertedeki sezlönglerden birine uzandım.

Ansızın İpoh dört beş defa acı acı öttü.. Bu tehlike işaretiydi.

Derhal yerimden kalktım ve denize baktım. Ön tarafta, yolumuzun üstünde bir gemi vardı.. Bu aralık kaptan haykırdı:

— Bunlar deli midir, nedir? Bir kaza bir felâket çıkaracaklar.

Çekilmeleri için işaret verdi.. Fakat tam bu sırada gemimiz sarşıldı. Bir sademe olmuştu.

Kaptan seri bir manevra ile tehlikeyi önledi.

Tehlikeden sıyrıldığımızı sevinir ve birbirimizi tebrik ederken geminin arka tarafından gelen bir bağrışma bir gürültü duyduk.. Üstelik üç el silâh da patlamıştı.. Bir saniye sonra, yarı çıplak ve tepeden tırnağa kadar silâhlı adamlar etrafımızı sardılar. İçlerinden biri:

— Eller yukarı!.. diye bağırıldı.

Münakaşanın sırası değildi. Yanımızda silâh olmadığı için itaat etmekten başka yapılacak bir şey yoktu. Kaptan belinden tabancasını çekmek üzere davranınca bileğini biri tutarak bozuk bir İngilizceyle:

— Gevezeliğin zamanı değil.. Rahat dur; veyahut rahat durmasını öğretyim..

Süvariye iki kişi tuttu. O:

— Ne istiyorsunuz? diye sordu.

Korsanların şefi soğukkanlılıkla cevap verdi:

— Kasayı, silâhları, postayı, para ve mücevherleri, ve bütün yolcuları..

Ve orada duran kadınlara haris bir nazar atfederek:

— Hepsi bu kadar değil, dedi.

Bu sırada şen yüzlü Javalı kadın gülmüyordu artık. Fakat korktuğunu da göstermek istemiyordu.

Bir taraftan şakayı elden bırakmayan korsanların şefi kadına döndü ve:

— İsyân arzusunu gösteriyorsanız gene şansınız var demektir. Son dakikanızda size cesaret verecek bir de papazınız bulunuyor.. dedi.

Mürettebattan bir kaç kişiyi bağlamışlardı. Yalnız Puloi serbestti; hain ve hoşnut bir tavırla bize bakıyordu. Ne alçak herifmiş..

Dört korsan ceplerimizi boşaltmağa başladılar. Her şeyi alıyorlardı. Saatleri, yüzükleri, cüzdanları..

Boynunda asılı altın istavrozunu almak için ellerini uzatınca Misyoner:

— Yok, diye bağırıldı.. Buna dokunamazsınız..

O zaman şef sadece:

— Bırakın!.. dedi.. Ve bize dönerek medeni bir tavırla ilâve etti:

— Hadi kamaralarınıza gidiniz de neyin varsa hepsini adamlarıma veriniz.. Fakat hayır.. Kadınlar burada kalsın..

Kocasını takip etmeğe hazırlanan Malezyalı yıldırım çarpmış gibi durdu..

— Ben burada yalnız mı kalacağımı diye sordu.

Şef kadının çıplak omuzlarını okşayarak:

— Ben buradayım ya.. Yalnız sayılmazsınız.. dedi.

Kadın bundan bir şey anlamıyarak ona baktı.. Kocasını tevekkülle şefe bir nazar atfederek sırtı.. Hayatlarını kurtarsalar onlar için kâfidi.

Şef kadına yaklaşarak anlamadığını bir lisanla bir şeyler söyledi. Kadıncağız ağlayarak bir ret işareti yaptı. Sonra masum ruhandan kopan bir isyan hamlesile korsanın kollarından kurtu-

larak denize doğru koştu. Şef derhal yetişerek onu tuttu. Kadının bu hareketi onu müteessir etmişti. Malezyalı adamlarından birine teslim ede-

rek bir daha icitmedi..

Henüz kan akmamıştı amma facia da bitmiş sayılamazdı..

Bizden bir adamı iki korsan sürüküyor ve adamın her tarafından kan akıyordu. Bu, kasa muhafızıydı. Kasayı açmak istemeyince onu bu hale sokmuşlardı. Şimdi muhakeme etmek üzere şeflerinin yanına getiriyorlardı..

Şef onu istihfafla süzdükten sonra:

— Aptal!.. diye bağırıldı. Sen ki bir Malezyalısın! Şu mel'un beyazlara hizmet ediyorsun ha..

— Ve adamlarına dönerek:

— Hayvan sersemi şu direğe bağlayın dedi. Ben iyi nişancıyım; onun işini bizzat bitireceğim.

Onlar tepinen kasa muhafızını direğe bağlamağa çalışırken kaptan kurtulmağa muvaffak oldu; tabancasını çekerek şefe bir kurşun sıktı. Herif kolumdan yaralandı. Bu vaziyetten tehevüvü uğrayan korsan kaptana dönerek tabancasını nişan aldı. Fakat süvarinin hareketi hepimizi coşturmuştu; birden korsanın üstüne atıldık ve tabancasını aldık.. Fakat bu sırada bir sürü kılıç parladığını görünce sol kolumun birisi tarafından hızla çekildiğini duydum..

Arkadaşım şöyle diyordu:

— Tatlı tatlı uyuduğunuz için sizi uyandırmak istemiyordum. Fakat yemeğin ikinci çamı çalınıyor.. Biliyorsunuz ki süvarinin sofrasına davetliyiz; bize Malezya yemeklerinden iki çeşit hazırlamış.. Haydi davranınız!..

Gâvur
Mehmet'in
Yeni
Maceraları

CİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 84

Çingene, zaten elimde, azizim. Fakat, onu bastırmak zamanı henüz gelmedi.

Ancak şu var ki; bu geceden itibaren ciddi tehlikelere girebilirim. Belki de, bir pusuya düşüp kurban giderim.

— Aman, Allah esirgesin.

— Esirgesin, amma.. Mübareğin bazı da esirgimeyeceği tutuverir... Şayet böyle bir şey olursa; işler yarıda kalmasın. Derhal siz ortaya atılın.

— Nereye atılalım. İşe nereden başlayalım.

— Her şeyden evvel, eskici Samuelin evindeki kadını alırsınız. Avusturya sefaretine teslim edersiniz.

— Âlâ.

— Sonra.. Zavallı kadını bu hale getiren, o alçak herifi yakalarsınız. Bu herifin evi, Galatasarayının yanından aşağı doğru inerken, sağ taraftan ikinci sokağın başındaki evdir.

— Bu da âlâ.

— Bu herif, kadının elinden çekip aldığı elmasların mühim bir kısmını, Moskoflunun balozundaki Amorfiyaya kapırmıştır.

— Yok, canım.

— Evet... Bu elmaslar; Amorfiyanın evinde.. Yatak odasında.. Karyolanın baş tarafındaki konsolun üstündeki aynanın arkasında.. Gizli bir dolabın içindedir.

— Allah, Allaaaah..

— Orada, bir çok elmas ve mücevherat daha var. Kim bilir onlar da, hangi zavallıdır.

— Başka?..

— Sizin yapacağınız işler, bunlardan ibaret... Şayet ben; bir hafta, on gün meydana çıkmazsam, hemen bu işlere girişirsiniz.

— İyi amma Mehmet; bu meselede başka bir takım adamlar da vardı. Hatâ; sizin o budala Hırvat, aşağıda yaptırıyor.

— O herif, şimdilik güle güle yatсын... Ancak ben ortaya çıkmazsam, o herifi karşınıza oturtursunuz. İfadesini alırsınız. Bir şey tutturabilirseniz, ne âlâ.. Tutturamazsanız, defedersiniz, gider.

— Bir şey daha soracağım.

— Buyurunuz?..

— O, sizin evin yangını.. Sonra o.. Hani.. Şey...

Gâvur Mehmet, birdenbire sinirlendi. Başını önüne eğdi:

— Evet.. Evet, Hüsnü Bey.. O, ayrı hesap... Eğer ölmez sağ kalırsam, ileride ondan bahsederiz. Yok eğer, gürlür gidersem; o meselenin sırrı benimle beraber gömülecek...

—

Sükût, bir kaç dakika devam etti. Gâvur Mehmet, bahsi değiştirmek istedi. Derin derin içini çekerek tekrar söze girişti:

— E.. Söyleyin bakalım, siz ne işlerle meşgulsünüz?..

— Efendim, biz.. Daha hâlâ şu Lonca yangını meselesinin tahkikatı ile uğraşıyoruz. Hasan Efendi ile Kerim Efendi şimdi bile oradalar.

— E, pekâlâ.. Yangının nasıl çıktığını anlayabildiniz mi?..

— Vallahi, kaza diyen de var. Kast, diyen de var...

— Sizin kanaatiniz?..

— Her halde, kaza?..

— Yâââ?..

— Evet.

— Kasta dair hiç bir delil, hiç bir emare yok mu?..

— Hayır...

— E; kast olduğunu iddia edenler, bu iddialarını niye istinat ettiriyorlar.

— Güya, sabaha karşı.. Alaca karahlıkta; biri ufak tefek, diğeri de uzun boylu iki adamı kaçarken görmüşler...

— Pekâlâ... Bu adamlar hakkında tahkikat bulunmadınız mı?..

— Şüphe üzerine bir kaç kişi yakaladık. Fakat, yakaladığımız adam

lar yangın zühur ettiği esnada nelerde bulduklarını isbat ettiler. Biz de bıraktık... Hülâsa; fail olduğuna az çok şüphe veren kimseyi bulamadık.

Gâvur Mehmet, hafifçe gülümsedi. Elindeki sigaradan, uzun bir nefes çekti.

— Yâââ.. Bulamadınız öyle mi?..

— Evet.

— Hakkınız var, Hüsnü Bey. Bulamazdınız?..

— Niçin?

— Çünkü.. Yangının faileri, benim elimdeydi.

— Ne dedin.. Senin elinde mi?.. Aman, ne diyorsun. Ver şu herifleri?.. İki gündenberi pösteki sayıp duruyorum.

— Maalesef, herifleri derhal teslim edecek vaziyette değilim. Eğer ölmez sağ kalırsam, tabiidir ki bu vazifemi de ifa edeceğim... Pösteki saymak meselesine gelince.. Artık nafile yere yorulmayınız. Elinizdeki evrakı, sudan bir derkenarla, başınızdan atınız.

— Nasıl olur, Mehmet?..

— E.. Ya, ben buraya gelmeseydim.. Ve yahut, failerin benim elimde olduğunu haber vermeseydim.. O zaman ne yapacaktınız?..

Hüsnü Bey, başını önüne eğdi. Mütevekkil bir sesle:

— O da doğru yaâ dedi

Gâvur Mehmet, sigarasından sinirli sinirli bir kaç nefes çekerek sözüne devam etti:

— Şimdi, sizden bir ricada bulunacağım... Size zahmet olacak amma, bana bir mektup yazıverin. Lâkin, yazınızı değiştirin. Şöyle kötü bir yazı ile yazıverin.

— Ne yazılacak?..

— Ben söyleyim, siz yazın.

— Hay hay.

Hüsnü Bey, yanındaki çekmecedan bir mektup kâğıdı aldı. Gâvur Mehmet, söylemeye başladı.

— Loncada.. Meyhaneci.. Kulaksız Fotiye.

— Eyyy...

— Aziz dostum!.. Ben.. Vaktile senden iyilik görmüş bir adamım. O nun için bu mektubu sana yazıyorum..

— İrader!.. Lonca yangını yapan..

— Eyyy...

— Lonca yangını yapan.. Senin eski dostlarından.. Defçi İbodur.

— Sahi mi Gâvur Mehmet.

— Evet... Sahi... Siz, yazın Hüsnü Bey.

— Hay, hınzır herif, hay... Evet..

Sonra?..

(Arkası var)

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabıte, Çatalçeşme sokağı, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1040	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmaz. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf : Sonposta
Telefon : 20203

İttihatçılar Devrinde

MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefrikası :

— 68 —

Yazan: Ziya Şakir

Murat Bey, Harbiye Nezaretine gönderilmiş, merkez kumandanlığında küçük bir odaya hapsedilmişti. Ertesi gün de gazeteler, Mizan gazetesinin, muvakkaten intişardan men edildiğini resmî ilânlarla bildirmişlerdi

Zabıte Nezareti Aliyesine
Mizan gazetesi sahibi Murad beyin, emsali misillü Harbiye Nezaretinde tahtı muhafazaya alınması lâzım gelmekle, heman muktezasının ifası tavsiye olunur.

Sadrâzam Kâmil

Murad beyin ayakları, suya ermişti. Vaziyet, gayet sarihti. Murad bey Harbiye Nezaretine gönderilecek, ve orada tevkif edilecekti... Ancak, sadrâzâmın bu telgrafı, bir tevkif müzekkeresi mâhiyetinde addedilemezdi. Ve sonra, (emsali misillü) kelimeleri de, Murad beyi fena halde sinirlendirmişti. Çünkü bu (emsali misillü) dan maksad, istibdad devrinin levs ve rezaletlerini vücude getiren ve Bekir ağa bölümünde hapsedilen bir takım hafiyeler, mürtekebiler, milletin hakaret ve husumetine hedef olmuş kimselerdi. Demek ki Murad bey de bu zümreden addedilmişti. Ve (emsali misillü) kaydile, şimdi Harbiye Nezaretine, Bekir ağa bölümüne ve o adamların içine gönderilmişti.

Murad bey, vaziyeti islâh edebilmek ümidine kapılmış, polis müdürüne itiraza başlamıştı.

— Efendim!.. Sadrâzam paşanın, hakkımda böyle bir emir vereceklerini zannetmek istemiyorum. Her halde bu telgraf sahtedir... Eğer maksad beni tevkif etmek ise, her halde müddeumülîk makamından verilmiş bir evrak, bir tevkif müzekkeresi olmak lâzım gelir.

Polis müdürü, cevap vermişti:

— Böyle bir şeyden malumatım yok. Nazır paşa bana yalnız bu telgrafı verdi.

Murad bey, itirazda devam etmişti:

— Ben; bu telgrafı resmî bir emir telâkki edemem... Ya, sadrâzam paşaya gider; mâruzâtımı arzdersiniz. Yahud, kanun dairesinde verilmiş olan bir tevkif müzekkeresi ibraz eylesiniz... Aksi takdirde, beni burada fazla alakoymaya hakkınız yoktur. Şu dakikada, kanunun bahsettiği hukuk ve hürriyete mâlik bir adamım. Binanaleyh, çıkıp giderim.

Polis müdürü, Murad beye hak vermişti. Fakat, Nazırdan aldığı emri de ifa etmek mecburiyetinde idi... Böyle olmakla beraber, Murad bey hakkında müsamaha göstermiş; Dahiliye Nazırı Hakkı beye, merak ve heyecan içinde bulunan ailesine haber göndermeye; hattâ ertesi gün çıkacak olan (Mizan) gazetesine bir makale yazmaya bile müsaade etmişti. Ve.. gecenin dördüne kadar, Murad beyin şu rayaya buraya müracaatları bir fayda temin etmeyince, Murad bey oradan bir arabaya bindirilmiş; Harbiye Nezaretine gönderilmiş.. merkez kumandanlığında küçük bir odaya hapsedilmişti.

Ve.. oradaki nöbetçilere; şu emir vermişti:

— Muzır bir adamdır. Tehlikelidir. Hiç kimse ile görüştürülmeyecektir.

Ertesi gün de gazetelerde şu resmî ilân intişar etmişti:

Zabıte Nezaretinden:

İlanı Resmî

Mizan gazetesi, ezhânı umumiyeyi tahdiş ve tehyc edecek yolda teşriyatı musırraneye devam etmesinden dolayı, icra olunan tahkikat neticesine intizaren, devletce görülen lüzum üzerine mezkûr gazete, bâ emri sâmi, muvakkaten tâtıl olunmuştur.

27 Eylül 1334

Murad bey hakkındaki tahkikat de-

vam ededursun; bu resmî ilânın intişar ettiği gün, Fatih camisinde gene bir hâdise vukua gelmiş; halkı heyecana vermişti.

O gün cuma idi. İttihatçılar, cuma namazının kalabalığından istifade etmek istemişler; (Meşrutiyetin meşrutiyeti ve faziletleri) hakkında vaaz etmesi için (Ders Vekili Hacı Hâlis Efendi) ye rica eylemişlerdi.

Hâlis Efendi, namazdan sonra, kürsüye çıkmış, vaaza başlamıştı. Fakat, dinleyenler arasında orta yaşlı, esnaf kıyafetli bir adam yerinden fırlamış; ayağa kalkmış:

— Hocafendi.. hocafendi.. Noksan söylüyorsunuz... O, boş sözleri bırak da; biraz devletten, milletten bahset... Görmüyor musun, hâli ahval, ne şekil aldı?.. Din, diyanet; ayaklar altında kaldı. Padişahı tanıyan kalma-

Diye bağırması.

Koca camiyi, bir anda derin bir sükût kaplamıştı... Kürsünün etrafında toplanmış olan ittihatçılar derhal müdahale etmişler; bu adamı susturmuşlar, yerine oturtmuşlardı.

Ders vekili Hâlis Efendi, tekrar vaaza başlamıştı. Vaaz; (Ebûbekir) ve (Ömer) zamanlarında halkın (meşveret) le idare edildiğinden bahsettikten sonra, o günün en büyük meselesi olan (Avusturyaya karşı - boykot) a intikal etmiş.. Hâlis Efendi, (Bosna-Hersek) i haksız yere işgal eden Avusturya mallarının alınmamasını tavsiyeye girişmişti. O zaman tekrar harareti bir ses yükselmiş:

— Hoca!.. Bırak o palavraları... Millet, padişahını tanımıyor. Ondan bahset...

Sözleri, caminin kubbesinde koruncak akisler husule getirmişti.

Artık halk, sabredememişti. Bu adamı, oradan defetmek istemişlerdi... O zaman uzun bir bıçak parlamış; gözleri dönen o adam:

— Ben, devlet fedaisiyim. Bugün bu uğurda canımı feda etmeye karar verdim.

Diye, Hâlis Efendiyi öldürmek için kürsüye saldırmıştı.

Cemaatten bir kısmı, kürsünün önüne gerilmişti. Tophane ustalarından yüzbaşı Ramiz Efendi isminde bir zat ta bu cür'etkâr adamın üzerine atılarak elindeki bıçağı almak istemişti. Fakat orada bulunanlardan bir kaç kişi Ramiz Efendinin üstüne hücum etmişler.. Sille, tokat ve bıçak darbeleri altında, bu zavallı adamcağızı yere sermişlerdi.

Bereket versin ki derhal zabıta memurları yetişmiş.. Bıçaklı adamla onun yardımcıları güçlüğüle ele geçirilmiş.. Zavallı Hâlis Efendi de, yarı baygın bir halde kürsüden indirilmişti.

İşte bu vak'a da; (meşrutiyete karşı kuvvetle muhalefet) in üçüncüsü idi.

1 inci muhalefet — (Kör Ali) ve saire.

2 nci muhalefet — (Hoca Hüseyin)

3 üncü muhalefet — Bunu yapan, ve binlerce kişiye bıçağıle meydan okuyan kabadayı, kimdi?.. Bu da; süvari jandarma neferliğinden çıkarıl-

mış, (Ahmet Hamdi) isminde bir serseri idi.

Bir kaç gün evvel, (Kör Ali) nin arkasına takılarak Yıldız sarayına gitmişti.

Ve Kör Alinin muvaffakiyetsizliğine pek çok acınarak onun yarıda bıraktığı işi ikmal etmek istemişti. Ve inceden inceye yapılan tahkikattan anlaşılmişti ki; bu da (Mizan) ve emsali gazetelerden jilham alan (mahalle kahvesi diplomatları) ndan biri idi

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25: Muh-telif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18,30: Çay saati, dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: Mes'ut Cemil tarafından, 20: Türk musiki saz heyeti, 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Plâkla sololar, 21,30: Orkestra. 1 — Lalon'un - Le Roi D. Ys. Uvertürü, 2 — Richard Strauss'ın, Bir vals, 3 — Vetzler'in -Page- zı, düetto, 4 — Borodinin - Bir Orta Asya Step tasviri -, 5 — Dvo - rak'in - Slâv dansı -, 6 — İpolitof İvanof'un - Suite Caucasienneden parçalar, 7 — İpolitof İvanofun Türk havaları, 22,30-23,30: Ajans haberleri.

BÜKREŞ

21: Müsahabe. 21,10: Şarkılar. 21,20: Müsahabe. 21,45: Senfoni orkestra.

BUDAPESTE

20: Macar musikisi. 21: Çingene orkestrası. 22,30: Salon musikisi. 23,20: Plâk neşriyatı.

PRAG

21: Salon orkestrası. 22: Haberler. 22,15, Opera müzik.

VİYANA

19: Haberler. 20: Varyete, salon orkestrası. 22,10: Org konseri. 23: Caz.

VARŞOVA

21: Salon musikisi. 22: Spor havadisleri. 22,15: Dans plâkları.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

İdare merkezi

İstanbul (Galata)

Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, (Galata, Yenicami);

İzmir, Mersin.

Adana bürosu

Yunanistandaki şubeleri

Selânik, Atina, Pire.

Her nevi banka muameleleri

İstanbul ve galata şubelerinde kiralık kasalar

ORTAKÖY

Biçki ve dikiş derhanesi

Kadınlara mahsus kayıtlar başlandı.

Biçki ve dikiş dersleri, tayyör, tuvalet,

manto, frenkgömleri, pijama, krawat, kadın ve erkek iç çamaşır, yakalar, organtin, gül ve bir kaç çeşitler.

Erkek ceket ve pantolon.

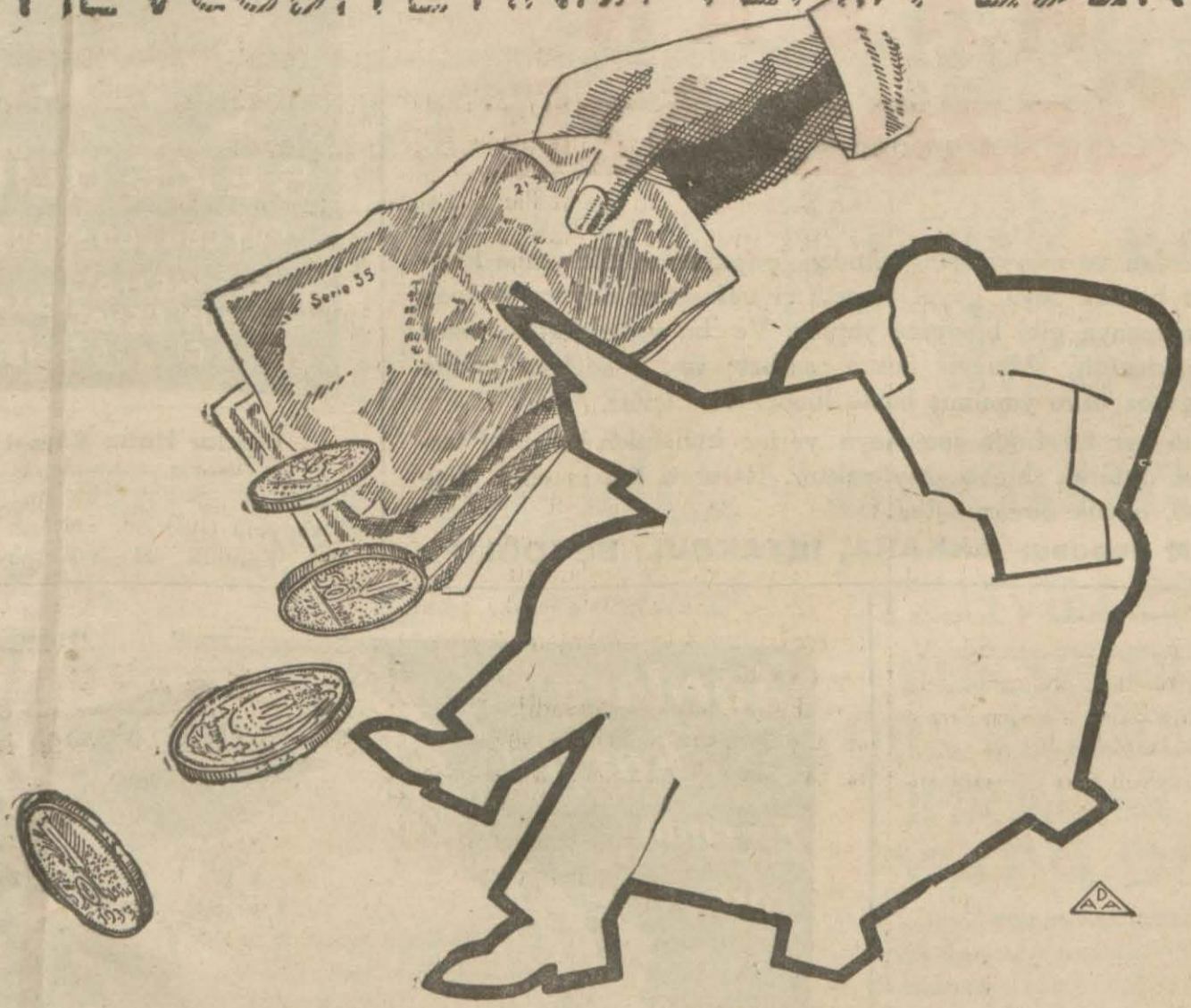
Ortaköy: Taşmerdiven Planga caddesi, No. 22/1 Madam Yefse Papalari.

Urfa Belediye Reisliğinden:

Urfa şehrinin hali hazır haritasının alınması münakasaya konulmuş ise de talip zühur etmediğinden arttırma ve eksiltme kanununun 46 ncı maddesinin (R) fıkrası mucibince 22 Eylül 1936 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlıkla ihale edileceğinden isteklilerin Urfa Belediye Reisliğine baş vurmaları ilân olunur. (1681)

KINOPRİN karleri HER YERDE KURUS
BAŞ-DİŞ-ROMATİZMA-AGRILARILE-GRİ-VE-NİŞANLARI-KARŞI-BİRİKTİRİLTİR

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

BANKAYA YATIRILAN PARA
MEVCUDİYETİNİZİ TEMİN EDER

HER AYIN BİRİNDE PARANIN FAİZİ VERİLİR

ADAPAZARI

TÜRK TİCARET BANKASI

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

İdareimiz mühlakatında açık ve açılacak olan memuriyetlere imtihanla memur alınacaktır. İmtihan İstanbulda ve 5-10-936 Pazartesi günü saat 13 de Sirkeci İnhisarlar Memurin kursu binasında yapılacaktır. İmtihana girmek isteyenlerin aşağıdaki evsaf ve şeraiti haiz olmaları gerekir.

- 1 — Lâkal orta mektep tahsilini bitirmiş olmak.
- 2 — Askerliğini «fili veya kısa hizmetli» bitirmiş olmak veya müseccel bulunmak.
- 3 — 21 yaşından aşağı ve 35 yaşından yukarı olmamak.
- 4 — Sıhhatli olmak, sarî hastalıklara, bedenî ve akli arızalara müptelâ olmamak.
- 5 — Eyi ahlâk sahibi olmak.

Bu beş maddedeki şartların muhakkak tevsiği gerekir.

İmtihan mevzuu şunlardır:

- 1 — Hesap Hendese («Hesap: Adadı mürekkebe taksimi gurema, halita tenasüp, Faiz, İskonto») Hendese: Satırlar, hacımlar.
- 2 — Muhasebe («Usulü defteri»).
- 3 — Coğrafya («Umumî ve Türkiye»)
- 4 — Kitabet («Orta tahsile göre»)

Not : A — İmtihana girmek isteyenler şimdiden bir dilekçe ile ve evrakı müsbitelerle 3 adet fotoğrafla birlikte İdareimiz memurin şubesine müracaat etmelidirler.

B — Bundan evvel 12-14/8/936 tarihlerinde yapılan imtihanında muvaffak olamayanlar bu kere yapılacak imtihana tekrar girebileceklerinden evvelki müracaatlarına istinat suretile memurin şubesine müracaatla imtihana girme vesikası alabilirler.

C — İmtihan neticesinde aynı derecede muvaffak olanlar arasında ecnebi lisanına vâkıf bulunanlarla Muhasebe sualine doğru cevap verenler tercih edilirler. «1451»

Edirne Kültür Direktörlüğünden :

Cinsi	Tahmin edilen Miktarı	Tutarı	Teminatı	Tarihi
(DLW) Extra Valton. 3 M M evsafında ve okulda numunesi mevcut (LİNOLEUM) mukavvalama ve döşemesile beraber.	850 Murabba	2000 L.	150 L.	5/10/936 Pazartesi saat 14 de

Edirne Sanat Okulu ihtiyacı olup yukarıda cins, miktar ve evsafı yazılı olan (LİNOLEUM) 5/10/1936 tarihine kadar açık eksiltmeye konulmuştur. Şartname ve nümuneyi görmek isteyenlerin Okul Direktörlüğüne ve isteklerinin de 5/10/1936 Pazartesi günü saat 14 Edirne İlbaylık konağında Kültür Direktörlüğü Dairesindeki eksiltmede bulunmaları ilân olunur. (1395)

Burdur Belediye Reisliğinden :

Burdur Belediyesine 880×120 eb'adında Üç adet Arazöz için Dış lâstığı ile İki adet 880×120 eb'adında İç lâstığı yatgın mal olmamak şartıyla pazarlıkta alınacaktır. Bu cins lâstığı bulunların 30/9/936 günü saat 9 da Yüzde 7,5 kuruş teminat akçelerile, Teklifnamelerile veya bizzat Burdur Belediye Encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur. «1630»

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

İstanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 180 lira olan Beyazıt Cumhuriyet caddesinde 22 No. lı arkasında bir odalı ahşap dükkân teslim tarihinden itibaren 937 veya 938 - 939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açılı arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülmür. İstekli olanlar 13 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 5 T. evvel 936 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümente bulunmalıdır. (B.) (1383)

★ ★

Belediye zabıtası talimatnamesinin III inci maddesine atıfı ile fıkranın ilân edildiği ilân olunur.

Tek beygiri yaylı arabaları 300 - 400
Çift beygiri yaylı arabalar 600 - 750
kiloya kadar yük taşıyabilirler. «B» «1715»

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

6. cı Keşide 11 / Birinci Teşrin / 936 da'dır.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır.

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

İstanbul Orman Müdürlüğünden :

Bakırköy Kazasınca müsadere edilen 365 Kental meşe odunu 5/10/936 Pazartesi günü ihale edilmek üzere Yüz kilosu 80 kuruş muhammen bedel ile arttırmaya konulmuş olduğundan ahcılarının o tarihte Kazayı mezkûr Orman İdaresinde müteşekkil Komisyona müracaatları. «1483»

GLANDOKRATİN

Ademi iktidara, zafiyeti umumiye ve asabi buhranlara karşı, meşhur Prof. Brown Sequard ve Steinahm keşfidir. Eczanelerde kutusu 200 kuruş.

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIRTÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASIMAYRETTİN
ÇİZER

Şampanya gibi lezzetli ve nefis

Şekerli limonlu

HASAN Gazoz özü

Meyvalardan ve meyvaların özünden yapılmıştır. Bir çorba kaşığından bir bardak suya, gayet lezzetli ve nefasetine doyum olmayan gazozlu şampanya gibi limonata yapılır. Ve bu yemeklerden sonra almırsa midevidir. Mideyi bozan şerbet ve dondurma yerine HASAN gazoz özüyle yapılmış buzlu limonatalar içiniz.

Dünyanın her tarafında şampanya yerine kullanılan bu güzel ter-tibin yerini tutacak hiçbir şey yoktur. Harareti teskin eder. Şişe 20, orta 30, büyük 50 kuruştur.

HASAN deposu: ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU

DEMİ İKTİDAR
BEL GEVŞEKLİĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT & DİMAĞ
YORGUNLUKLARI

SEKSÜLİN

SEKSÜLİN
KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKEÇİ - İSTANBUL

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Pazardan maada hergün 3 - 6
Divanyolu (104) No. Telefon: 22393
Tel. Kandilli 38 - Beylerbeyi 48

Temizlik...

HAVA GAZI şof-beni

Tafsilât: İstiklâl caddesi 101

Nişantaşında

İŞİK Eski "Feyziye" LİSESİ

Memleketimizin en eski hususî lisesidir.

Ana, İlk, Orta, ve Lise kısımları vardır. Yatılı ve yatısız talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon: 44039

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1. — Şartname ve nümunesi mucibince (147000) adet 26 x 48 Eb'adında galon mantarı pazarlıkla satın alınacaktır.
2. — Eksiltme, 2/10/1933 Tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
3. — İsteklilerin şartname ve nümunelerini görmek üzere hergün ve pazarlık için de % 7,5 muvakaat güvenme parasile birlikte eksiltme için tayin olunan günde sözü geçen Komisyona müracaatları. (1334)

Kimyager alınacaktır.

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

Ankara Civarında İstihdam edilmek üzere diplomalı Kimyager alınacaktır. İsteklilerin İstida ve vesikalarile Umum Müdürlüğe müracaatları. «1567»

PROTEJİN

Merhemini kullanan Frengi ve Belsoğukluğuna tutulmaz. Her eczanede bulunur.

SIHHATİNİZİ
KORUYUNUZ

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmi kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Ağrılara

karşı!

En emin

çare...

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğin timsali olan markasını arayınız.

ASPIRİN

İktisat Vekâleti, İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

Tasfiye halinde bulunan Memaliki Şarkiyeye Fransız bankası İstanbul Şubesinin tasfiye işini Emil Hrisopulos ve Alphonse Delaprisson tarafından yapılacağı hakkında 8/7/1935 tarihinde tanzim edilen ilân gazetelerle neşredilmişti. Bunlardan Emil Hrisopulos 30/6/1935 tarihinde mezkûr Bankadan çekildiği bildirilmiştir. 24/5/1935 tarihinde Paris'de yapılan vekâletnamede mumalleyhimin müştereken veya münferiden tasfiye işini yapacakları yazılı bulunduğu Banka ile alakası olanların İstanbulda Galatada Bahtiyar hanında No. 68-69 da Alphonse Delaprisson'a ve icabında İktisat Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de. Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta

İLÂN FİATLARI

- 1 — Gazetenin esas yazısına bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiyatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler	: — 60 »
Son sahife	: — 30 »

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md. : Selim Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ